



DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 10. sz. 1942 január 14 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 3.80 P. negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Huszonnyolc esztendő

Nem olyan nagy idő, hogy méltán felvigyehetnénk rá, de az a 28 esztendő, melyet az első világ-háborús honvéd orosz fogságban kihúzott, az már háromszorosan számít, még a történelemben is. Most érkezett haza, amint a lapok megírták és elmondta, hogy mi mindenen ment keresztül. Az elmondott egyet-mást abból, amit a közel három évtizedes szenvedés alatt átélt...

Mert mindazt elmondani, amit látott és tapasztalt, aligha volna elég erre három évtized.

Az a három évtized az emberiség történetében is a legborzalmasabb idők között fog szerepelni, hát még egyetlen ember életében.

Szerbe, számba szedni aligha lehet.

Kevés arra a szó, kevés arra az idő.

A történelemből ismerünk olyan esetet, hogy valaki 15—20 esztendőig is katonáskodott. A kezdet között is van egy bizonyos „obsit”, melyet debreceni Damady András kapott éppen 1848-ban, amikor végre a katonai szolgálatot elhagyta, kerek 12 esztendő szolgálat után. Ez azonban szolgálat volt, a Würtenberg huszárok ezredében és nem hadifogság, a szovjet hallatlan cudar elgondolásában.

Tenger földet bejárt, tenger sokat látott és megöregedett mire hazakerült.

Alig volt egy esztendő az eltelt huszonkét év alatt, hogy valaki valahonnan haza ne jött volna a hosszú fogságból. Mondják, hogy még mindig sokan vannak, akik várják a nagy szabadságot, akik haza vágyanak és haza jönnek, amint erre az első mód és alkalom adódik.

Sokan talán elfelejtették édes nyelvünket.

Egészen bizonyos, hogy a legtöbbet saját szülő anyja meg nem ismerné, ha szemtől-szembe találkozónának az után.

Megváltozott a világ és megváltozott benne az emberek is kétségkívül.

Egyetlen egy dolog azonban nem változott: a hazavágyódás szent tüze.

Ugyan mi más, ha nem ez hozza haza ezeket az öreg fiúkat, — derek bajtársakat, vén csont bakukat és sokat tapasztalt huszárokat. Mi más, ha nem az, hogy itthon, a hazai földön akarják még látni a tavaszi napsugár táncára ébredő világot és hallani a nyári éjszakák édes-buszosuhogásában a magyar madarak kora hajnali énekét. Mi más, ha nem ez hozza őket haza három évtizedes kódos messzeségből.

Mindig úgy élt a lelkükben a vágy, hogy egyszer, csak még egyszer érjék el a nagy napot.

Mindig erre vártak, ez tartotta bennük a lelket, ez adott erőt a további küzdelemre és harcra.

Az ő életük örökös harc és küzdelem volt a holnapért, mely ezer reménnyel hívta őket, de közel harminc esztendőn keresztül újra meg újra megcsalta a benne hívőket.

És most sikerült.

Itthon van a szatmári öreg bajtárs is.

Itthon változatlanul és tagadhatatlanul.

Kegyes volt nozzá egyetlen

Súlyos harcok a keleti fronton 20-30 fokos hidegben és hóviharban

Honvédeink elkeseredett küzdelemben visszaverték a szovjet csapatok támadásait — Magyar harci repülőik megsemmisítő hatást értek el az ellenség készenléti állásainak és oszlopainak támadásával

Hitler főhadiszállásán fogadta Antonescut, Románia államfőjét

A keleti fronton honvédeink arevonalon a szovjet ismételt támadásokat indított, melyek a kemény elhárításon megüszültek.

A magyar légi erő is sikeresen beavatkozott a harcokba. Idézük a tegnapi német hadijelentés vonatkozó részét:

A szovjet csapatok a magyar csapatok által megszállt arevonalon egyik szakaszán erős tűzérési előkészítés után támadásra indultak. A támadásokat elkeseredett harcban, német csapatok közreműködésével sikerült visszaverni. Német és gyorsk magyar harci repülőik nappali és éjszakai támadásaiban megsemmisítő hatást értek el ellenséges készenléti állásokban és menetelő oszlopokban.

Mint Berlinben beavatott helyről közlik, az egész keleti harctéren a keddi nap folyamán tovább tartottak a súlyos téli harcok. A küzdelem változatlan hevességgel folyik. A déli arevonalon az ellenség helyenként 20—30 fok fagypontra alatti hőmérséklet mellett folytatta súlyos támadásait. Sztalingrád térségében szintén eredménytelenek voltak az ellenség támadásai és megüszültek a német tartalékok erején. A Volga és a Don között több hullámban végrehajtott saját támadásaink során újabb elfoglaltunk támaszpontokat és német sündisznóállásokat újból beillesztettünk a főarcvonalba.

Voronyezstól délre az ellenség kedden erős tűzérési előkészítés után támadásra indult, főleg magyar állások ellen. A támadást szivós ellenállással felartóztatták és visszaverték. Az Ilimen-től délkeletre, a Ladoga-tó felől délre és a leningrádi bekerítő arevonalon az ellenség szintén heves, de hiábavaló támadásokat intézett, amelyek főleg a schlüsselburgi térség ellen irányultak.

Berlinben megállapítják, hogy noha a német jelentések továbbra is igen tartózkodóak és most

sem emlékeznek meg a hadműveletek helyéről, kiterjedéséről és eredményéről, mégis elárulják, hogy a régebben bejelentett német ellenintézkedések lassanként hatásossá valnak. A kedvező fordulatot többek között az is bizonyítja, hogy a szovjetországi hírszolgálat néhány nap óta igen óvatossá vált. A moszkvai rádió az elmúlt éjszaka beszámolója az általános harcra helyszínről maga is beismerte, hogy Velikije Luki szakaszán a német védősereg tehermentesítésére harcbevett csapatok jelentős sikereket értek el.

VISSZAVERT SZOVJET TÁMADÁS 20 FOKOS HIDEGBEN ÉS JEGES SZÉLBE

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőkben ismerteti a keleti harctér helyzetét:

A keddi napot csaknem az egész arevonalon a bolsevisták igen élénk támadó tevékenysége jellemezte. Nyomában indított ellenintézkedésekkel azonban majdnem mindenhol visszaverték őket és rendkívül nagy veszéseket okoztak a támadóknak. A bolsevisták 100 páncélost, 64 nehézt löveget, sok más nehéz fegyvert vesztek. A szovjet ezereit felül újabb, igen súlyos emberes anyagáldozattal megszerzett területeket volt kénytelen átengedni a német csapatoknak.

A szovjetnek újabb jelentékeny veszteséggel kellett megfizetnie azokért a támadó vállalkozásaiért, amelyek kiterjedtek az arevonali középső szakaszának a magyar csapatok által tartott részére és a Ladoga-tó környékére.

A harcok súlyponja ismét Sztalingrádnál nyugodott. Itt a bolsevisták húszfokos hidegben és jeges keleti szélben indultak a német állások ellen. Adáz dühvel támadtak, mert a védők heves pergőtűzzel árasztották el őket. Hiába kaptak erős támogatást a páncélosoktól, mindenhol

véres fejjel kellett visszavonulniuk. Délig a támadó bolsevisták 28 harcokos, több Sztalingrád és sok más hadianyagot vesztek és a német vonalak előterét elesett bolsevik holttestei borították, míg aztán heves hóviharok befejezték a harcot.

ELELMISZERT KÉR A SZOVJET AMERIKÁTÓL

A Szovjet-Unióban mutatkozó élelmiszerhiány egyre nagyobb méreteket ölt, úgyhogy szovjet részről most már nemcsak hadianyagot, hanem élelmiszereket is kérnek Amerikától. Newyorki jelentés szerint Litvinov szovjet nagykövet keddi rádióbeszédében kiemelte a szovjetnek nyújtott brit és amerikai segítség jelentőségét és a további nagy élelmiszerezállítások szükségességét hangsúlyozta. Utalt arra, hogy a Szovjet-Unió legértékesebb területeit a németek tartják megszállva és ezért a szovjetnek igen jelentős élelmiszerhiánya mutatkozik. Ezt a hiányt az amerikai szállítások csak bizonyos mértékben tudják pótolni.

A TUNISZI HELYZET

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a tuniszi helyzetről a következőket jelenti:

Tebessától délkeletre és keletre a legutóbbi időben egy amerikai erőcsoport tünt fel Clark állásbortagy parancsnoksága alatt, aki ezen a területen átvette a parancsnokságot az egyes szövetséges csapatok felett, melyeket eddig francia vezetéssel vezettek harcba. Hogy miért történt ez a felváltás, még nem látható tisztán. Nem lehet tudni, vajjon az amerikaiak ezzel a lépéssel csak francia területet akartak-e átvenni, vagy most már hajlandók saját csapataikra is harcbevetni, tekintettel arra a rossz hangulatra, amely az északafrikai csapatokkal szemben mutatkozik, másrészt kézen fekvő lenne, hogy az amerikaiak

közül negyedéves franciaészak-afrikai tartózkodásuk alatt most végre tevékeny részvételre háttárolták el magukat.

Egy német felderítő osztag vállalkozása fényt derít arra, hogy pillanatnyilag hogyan szelnek meg az erőcsoportok az ellenséges oldalon a középső tuniszi területeken. A vállalkozás folyamán ugyanis három hadifoglyot ejtettek a németek az egyik hadifogoly lengyel, a másik cseh, a harmadik pedig sem nem angol, sem amerikai, hanem francia nemzetiségű.

A középső tuniszi területen egyébként a harci tevékenység mindkét oldalról átmenetileg megélné, anélkül, hogy a helyi jelentőségű összetűzések-nél nagyobb hadműveletek fejlődtek volna ki. Annál tevékenyebbek voltak a tengely légi kötelékei, amelyek elvitathatatlanul uralták a légi teret, anélkül, hogy az ellenfél komolyan támadott volna. Figyelembevéve azt, hogy az angolok és amerikaiak sok repülőgépet összpontosítottak Észak-Afrikában fel-tűnő, hogy az ellenség légi tevékenysége a legutóbbi napokban hirtelen észrevehetően alább hagyott. Német részről ezt a körülményt azokkal magyarázzák, hogy az angolok és amerikaiak rossz tapasztalatot szereztek a tengely légi erejével történő összeütközések alkalmával, mert az angolszász csapatok a megszállás óta legalább háromszáz repülőgépet, közöttük sok többmotoros bombázót vesztek. Bizonyára ezért elővigyázatosabban is. Ugyanakkor német részről meg vannak győződve arról, hogy a légi tevékenység lanyhulása a tartalékjókartávon elszüllesztésnek következménye. Az ellenséges légi tevékenység esükkénese következtében az egész tuniszi légi térben a német vadászok kedden mindössze négy repülőgépet láttak le.

GIRAUD TÁBORNAK KIJELENTÉSEI

A francia rádió jelentése szerint Giraud tábornok a francia északafrikai Nyemeyben mon-

FONTOS TUDNIVALÓK

A gyapjúrendelet intézkedései. (8.)
Abtraktakarmány-igénylés feltételeinek részére. (8.)



sorsa, mert születés életben találta a rettenetes hosszú esztendő után.

És kegyes volt hozzá a magyarok Istene, mert megnagyobodott szabad hazába térhetett immár haza.

Mennyi gondolat és mennyi terv.

Milyen tengerfövényénél több szó kívánczik az ajkunkra és mégis némán, csodálkozó ámulattal állunk, mert minden szó elronthat valamit, amit soha többé nem lehet megalkotni.

Allunk, csodálkozunk és boldo-

gan hirdetjük hogy a fellegek felett Isten él, aki a sorsokat egyengeti és vezérli és eléri mindenki, ha nagyon akarja azt, amit Isten is jónak lát, hogy elérjen.

Ez a kora, időelött aggastyáni tapasztalatokban gazdag magyar új és örök bizonyosság a haza mellett, mellyel történhet bármilyen csínálhat azzal az erőszakkal, amit éppen akar, de azok, akik belőle sarjadtak semmi más földért el nem cserélnék, semmi más sorsért oda nem adnék.

Imádság és sóhaj, fohász és

zengő himnusz minden ilyen hazatérés, mert benne van egész ezerszentes sorsunk, keleti nagy küldetésünk itt nyugaton, ahol reánk még nagy feladatok várnak, mely feladatokat senki más rajtunk kívül el nem érezhet.

Mennyi titokról szedi le a leplet, mennyi ámulatnak teremt világító fényt, mennyi kiesnyhitűnek adja vissza lelki világát ez a sokat szenvedett magyar, ez a nehéz évszázadnak beillő lelélt leszenvedett roppant 28 esztendő.

dott beszédében hangsúlyozta, hogy a Tuniszban harcoló tengelyes csapatok nagyon jól fel vannak szerelve és bátran harcolnak. A továbbiakban Giraud megpróbálja mentegétni az angolszász csapatok téllenségét és rámutatott a terepnehézségekre. Nem szabad hiú reményeket táplálni a németekkel való harcok illetően — mondotta Giraud —, a németek jól harcolnak és tudják, hogy miért. A német csapatoknak tapasztalatokban gazdag vezetőjük van, kiváló hadianyaggal rendelkeznek és több mint három esztendő háborús tapasztalata áll mögöttük. Ami minket illet — fejezte be nyilatkozatát Giraud tábornok —, nekünk 1943-ban meg kell tanulnunk harcolni.

KIDERÜLT REJTÉLY

Az olasz Stefani Iroda közli: Beavatott helyről származó értesülés szerint Algírban és Marokkóban az angolszász meg szállás első napjaiban nagyszámú fegyvert és löszert szállítottak partra. Ezek a fegyverek és löszerek ugyanolyanok voltak, mint amilyeneket a francia hadsereg használ. A fegyvereket és a löszereket az Egyesült Államokban gyártották. Ez a körülmény bizonyítja, hogy a szakadár francia tábornokok összejátszottak az amerikaiakkal már jóval az északafrikai megszállás előtt.

Londoni jelentés szerint a „szabad franciák” bizottsága közölte, hogy Fernand Grenier volt francia kommunista képviselő Londonba érkezett és közölte de Gaulleval, hogy a francia kommunista párt elhatározta, hogy a de Gaulle-féle mozgalomhoz csatlakozik.

DEAT FELTÜNŐ KIJELENTÉSEI

Marcell Deat volt miniszter a nepi nemzeti összefogás mozgalmanak vezére, a Német TI munkatársának nyilatkozva kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem annyira Németország, mint inkább a francia és az angol világbirodalom ellen harcol. Ebben rejlik a csirája a két angolszász hatalom közötti viszálynak, amely a francia-északafrikai vállalkozás során már nyílt szakadással fenyegető okká fejlődött. Ha a háborús viszonyok között nem is lehet részleteket elárulni — folytatta Deat — mégis a közben Délafrikában tett felfedezések alapján könnyű megállapítani, hogy ott amerikai és angol ügynökök éppenolyan hazaáruló lépésekre bujtogattak, mint amilyeneket Északafrikában láttunk. Ha azoknak a franciáknak a magtartása hazaárulás volt és a fegyverszüneti rendelkezések megszegését jelentette, akkor az amerikai ügynökök üzemeltetése háborús cselekményt jelentettek.

AZ USA ÉS KANADA

A „Daily Mail” newyorki levelezőjének rövid jelentése szerint az Egyesült Államok növekvő hatást gyakorol Kanadára is. A newyorki „Daily News” azt az indítványt terjeszt elő, hogy Kanada az Egyesült Államokkal együtt közös vezérkart létesítsen. Ezzel kapcsolatban — állapítja meg a newyorki lap — célszerű volna, ha a két ország minden korlátozás nélkül ren-

delkezésre bocsátaná kikötőit, legi támaszpontjait, katonai be rendezéseit és vasúti vonalait.

CHILE NEM SZAKIT A TENGELYHATALMAKKAL

Alessandri, Chile volt elnöke, a lakossághoz szöveget intézett, amelyet majdnem minden újság közöl. Alessandri kijelenti, hogy a szakítás a tengellyel nem volna helyénvaló s hozzáteszi, hogy ilyen lépésnek nem is volna komoly indítéka. Rámutat arra, hogy a nemzetközi helyzet a sze-

nátus 1942 június 25-i határozata óta nem változott meg. Az Atlanti-nyilatkozat ígéreteivel foglalkozva kijelenti, hogy a *chileiek barátai és nem hűbéresei az Egyesült Államoknak*. Rios elnök szerint a szakítás a tengelyhatalmakkal azonos volna a háborúval s Alessandri felveti a kérdést, miért kellene Chilének ilyen kockázatot vállalnia. Az ország többsége — mondta Alessandri — nem akarja sem a szakítást, sem a háborút.

Hitler fogadta Antonescut

Berlin, január 13. Mint a Führer főhadiszállásáról jelentik, a Führer január 10-én fogadta Antonescu tábornagyot, Románia államfőjét. A megbe-

szélésen résztvevő Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Antonescu Mihály helyettes román miniszterelnök is. (MTI.)

A bolgár hadügyminiszter Borisz királynál

Szofia, január 13. (Stefani) Borisz király kedden délután kihallgatáson fogadta Mikov tá-

bornok, hadügyminisztert, aki a Führer látogatásáról visszaérkezett. (MTI.)

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: A *Kaukázus nyugati részében* az ellenség újra folytatja az egy idő óta megszakított, helyi jelentőségű támadó tevékenységét. Az ellenség megismételt kísérletei, hogy benyomuljon a német és román csapatok állásaiba, összeomlottak. A csapatok védekező tűzében az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

A hegyi arcvonalon rohamosztageink több ellenséges harci állást elpusztítottak.

A *déli arcvonal egyéb szakaszain* a harcok tovább tartanak. Elpusztítottunk 28 szovjet páncélos harckocsit.

A *szovjet csapatok a magyar csapatok által megszállt arcvonal egyik szakaszán erős tűzérősi előkészítés után támadásra indultak*. A támadásokat elkeseredett harcban, német csapatok közreműködésével sikerült visszaverni. Német és gyors magyar harci repülőknappali és éjjeli támadásokban megsemmisítö-

hatást értek el ellenséges készletli állásokban és menetelő oszlopokban.

A *középső arcvonal szakaszán* egyik támadásunk folyamán több száz hadifoglyot ejtettünk és több páncélost, valamint löveget zsákmányoltunk.

Velikije Luki támaszpont továbbra is hősiességű bátorsággal védekezett. Míg saját támadásunk a támaszpont tehermentesítésére előbbrejutott.

Az ellenség hevesen támadott az *Imen-tó és a Ladoga-tó vidékén*. A támadások a német csapatok makacs ellenállásán összeomlottak és az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. A szovjet csapatok ezekben a harcokban 52 páncélos harckocsit vesztek.

A nappal lezajlott heves légi harcokban német vadászok lelőtek 52 repülőgépet. Ebből 36-ot az északi arcvonal szakaszán. Egy saját repülőgépünk hiányzik.

Részletes jelentés a magyar csapatok harcairól

Berlin, január 13. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli: Kedden pályamallatkor a bolsevisták előzetes nehéz tűzérősi tűz után a magyar csapatok doni arcvonalán is megkezdtek a váró támadó akciókat. Többórás elkeseredett és a szovjet csapatokra rendkívül veszteségteljes harcok után nehéz tűzérősi tűzét egy keskeny szakaszra összpontosította és ezen át akarták előrevetni gépesített lövész-kötelékeiket. A védők ellenálló-

ereje azonban nem tört meg. A betörési helyet nyomban elérte-szelük és a helyi német tartalékok elvágták a bolsevistákat. Megsemmisítésük folyik. Az elhárítás sikerében kivették részüket a nehéz magyar harci repülőgépek, a német csatarepülő és rombolók is, amelyek támadták a szovjet csapatmozdulatait és utánpótlását. A repülők éjszaka is folytatták tevékenységüket. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: A syrtai arcvonalon kölcsönös felderítő tevékenység folyt. Fezzanban az utóbbi napok harcai során az ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett. — Mintegy 50 embert foglyul ejtettünk, köztük két tisztet.

Tuniszban az ezidőszert is még folyamatban lévő harcokban 14 harckocsit, 2 páncélos gépkocsit és többszáz gépjárművet pusztítottunk el.

Az olasz légi kötelékek bombáztak és géppuskáztak egy libiai repülőteret, felgyújtottak egy üzemanyagraktárt és elpusztít-

tottak a földön veszteglő repülőgépeket, valamint gépkocsikat. Mas olasz légitörzsek előretolt ellenséges állásokat támadtak.

Tunisz vidékén a tengelyrepülőgépek kedden légi párharokban lelőttek négy ellenséges repülőgépet. Két saját gépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Az Agrigonto tartományban fekvő Sciacca városára kedden délután ledobott néhány bomba csak mérsékelt károkat okozott. Hét polgári lakos meghalt, egy megsebesült.

Az ellenséges hadműveletek következtében elvesztettünk két tor-

pedónaszdot. A legénység nagy részét sikerült megmenteni.

A német véderő főparancsnoksága közli: *Tuniszban* az ellenség helyi jelentőségű harcokban eddig 14 páncélos harckocsit, két páncélos felderítő kocsit és nagyobb mennyiségű gépkocsit veszített.

A német és olasz légi haderő nappali és éjszakai támadásai Észak-Afrikában az ellenség

nagyforgalmú légitámaszpontjai és légelhárító útegei ellen irányultak. Nagy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Angol repülőgépek szerdán korán reggel ismét tervszerűen zavaró támadásokat intéztek Nyugat-Németország területe ellen. A kár csekély.

A Csatorna partján az ellenség kedden két repülőgépet vesztett. (MTI.)

A 3. honvéd felderítő zászlóalj kormányzói kiténtetése

A Kormányzó Úr Ófőméltósága a következő legfelsőbb elhárítást méltóztatott kibocsátani:

Emlékezésül a Felvidék, Kárpátalja, Erdély és a Bácska megszállásában résztvevő, valamint a szovjet elleni harcokból vissza-

tért és ott a magyar nemzetnek dicsőségeit szerzett 3. honvéd felderítő zászlóaljnak államcsapatzászló-szalagomat adományozom.

Kelt Budapesten, 1942. évi december hó 28-án.

Horthy sk

Göbels a totális háborúról

Berlin, jan. 13. (NTI): Göbels dr birodalmi miniszter, a „Das Reich” című folyóirat legújabb számában „A totális háború” c. vezércikkében foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a most folytatott háború a legelső arcvonalon küzdőktől kénytelen sokat követelni, viszont az otthon egy kis részétől csak nagyon keveset követel.

— Itt merül fel a probléma —, írja Göbels, majd így folytatja: Minthogy az arcvonal említett részének terheit nem lehet csökkenteni, növelni kell az otthon említett részének terheit, hogy így elérjük a háborús kötelességek bizonyos kiegyenlítését — Ez már csak azért is szükséges, mert Németország a negyedik háborús évben összehasonlíthatatlanul súlyosabb feladatok előtt áll, mint az első évben. Keleten olyan rendszer ellen harcolunk, amely a háború teljességét barbár kegyetlenségig fokozta és tökéletesítette. A bolsevizmus támadásával szemben csak akkor maradunk továbbra is féltényben, ha mi is teljesen kimerítjük a rendelkezésünkre álló egész po-

tenenciát. Itt nem jöhetnek tekintetbe külön kívánságok és magánérdekek. Amint annakidején megadtuk a békének, ami a béké, ma meg kell adnunk a háborúnak, ami a háború. Nem kívánunk semmi olyat, ami nem feltétlenül szükséges és inkább túl keveset, mint túl sokat követelünk. De amit kívánunk, azt teljesíteni is kell, mégpedig mindenkinél.

— Nálunk a háború az egész nép ügye. E nép harcoló és dolgozó közönségének joga van követelni, hogy vezetői a nemzet minden tartalmát mozgósítsák a háború érdekében. Minél inkább megalkuvás nélkül járnak el e térer a vezetők, annál inkább megőrvődjük a háború tartamát és siettetik a győzelmet.

— Mi nem akartuk ezt a háborút, ezt ránk kényszerítették. Ez a háború számunkra harsó életre-halálra. Ezt mindenkinek tudnia kell közlőnk. Nem hátrálhatunk többé, csak előre mevetünk. Az ellenség totálisan meg akar semmisíteni minket, hát viseljünk totális háborút, hogy kivívjuk a totális győzelmet. (MTI.)

Újabb letartóztatások a Darlan-gyilkosság miatt

Amszterdam, jan. 13. (NTI): Mint a brit hírszolgálati iroda jelenti, az északafrikai szövetséges főhadiszálláson kedden este közölték, hogy *Darlan tengerpartján ismét több embert tartóztatnak le*. A letartóztatások Bergeret tábornoknak, „Francia Észak-Afrika helyettes főbiztosának” parancsára történtek.

A hivatalos sajtótájékoztató kijelentette, hogy a *letartóztatásokkal szemben Darlan meggyilkolásával vannak összefüggésben* és nincs semmiféle politikai hátterük. Kijelentette továbbá, hogy Bergeret tábornokot megbízták az arcvonal mögött végzendő politikai és katonai természetű nyomozásokkal. „Mihelyt a helyzet tisztulni fog”, részletes nyilatkozat várható a letartóztatásokról.

Közölte továbbá a sajtótájékoztató, hogy az elmúlt hét végén „néhány letartóztatás” történt, mivel a nyomozások során kiderült, hogy a letartóztatott egynek a távolálló körökben is „segítségét és bátorítást” nyújtottak a gyilkosnak. Giraud tábornok annakidején „megelőző lépésnek” mondotta az első 12 letartóztatást, ma már azonban nem ez a hivatalos nézet. Az első letartóztatások azért váltak szükségessé, hogy egy de facto elkövetett bűnügy alapos kivizsgálását biztosítsák. A pártatlan vizsgálat érdekében pillanatnyilag titoktartás szükséges, ha azonban a vádak megerősítést nyernek, a *letartóztatottakat ténylegesen is felelőségre vonják* s a francia törvények szerint, jogi szakítók bevonásával, ítéletet mondanak fölöztük. (MTI.)

Kétmillió munkás érkezett Németországba a keleti területekről

Berlin, jan. 13. (NTI) 1942-ben kerekken kétmillió munkás érkezett Németországba a keleti területekről és a jövő esztendőben még többszáz ezer munkás érkezik, jelenti a munkaerő hivatal, a német munkaerőre vonatkozóan. Beigazolódott, hogy a legutóbbi hónapban hozott intézkedések az élelmiszeradagok felemelése, a nagyobb kimenő szabadság és az új bérrendszer annyira fokozta a keleti területekről származó munkások teljesítményét, amely eredetileg 70-90 százalékos volt, hogy ez a teljesítmény elérte a német munkás átlagos teljesítményét. (MTI.)

Páris, jan. 13. (NTI) Sauckel közvezető a párisi újságírók előtt beszédet mondott, amelyben megvilágította a külföldi munkások munkába állításának értelmét és gyakorlati eredményeit. Hangoztatta, hogy a külföldiek munkába állításánál

Nagyarányú razziák Szófiában

Szofia, január 13. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A bolgár fővárosban a hétfőn elkezdett nagyarányú razziát kedden is folytatták. A rendőrség letartóztatott 40 olyan személyt, akik engedély nélkül tartózkodtak Szófiában. A letartóztatottak között egyenéhányat bűnügyben kötözték.

Hun-ária Filmszínház
Bajtársak
Főszereplők: Szilassy László, Simor Erzsébet, Timár József, Halasy Mariska.
Előadások: 3, 5, 7 órákor
Pénztár de. 11—1, du. 2—6.

Viqszínház mozgó
Ma 5 és 7 órákor a rendkívül érdekes magyar filmsiker: Megható szerelmi regény.
Enyém vagy
Fősz.: SZILÁGYI SZABÓ ESZTER, Perényi, Bihary, Bilicsi.

Apollo Filmszínház
KARÁDY KATALIN, Nagy István, Uray Tivadar kimagasló művészetük az
Egy szív megáll
című nagy magyar filmben. A hűség asszonya, a féltékeny férj és a becsületes barát tragikus küzdelme a végzet ellen.

Ejszakai betörésért kötél általi halálra ítélték

A budapesti büntető törvény-
szék rögtön élő tanácsa szerdán
délben vonta felelősségre Giorát
József gépmunkást, aki az
ügyvétség vádjára szerinti január
9-én éjszaka betört egy Thököly
úti divatáru üzletbe és onnan
több mint kétezer pengő értékű
ruhaneműt vitt el.
A tárgyaláson Giorát beis-
merte bűnösségét, de azzal véde-
kezett, hogy nagyon ittas volt és

jóformán azt se tudja, hogy ke-
rült az üzletbe. Ezzel szemben
az öt elfogó rendőrök azt mon-
dották, hogy Giorát valószínűleg
itt volt, de nem volt részeg.
A tárgyalás során egyébként
kiderült, hogy a vádlott külön-
böző lopásokért már négyszer
fegyházbüntetését kapott.
A bíróság Giorát Józsefet kö-
tél általi halálra ítélte.

Másfélmillió lengyel deportált eltűnt a Szovjet-Unionban

Zürich, január 13. A „Neue
Zürcher Zeitung” tájékoztott
helyről a következőket jelent
Londonból:
Mint jelenlétük, Sikorsky tá-
bornoknak, a londoni emigráns
lengyel kormány elnökének az a
szándéka, hogy a legközelebbi
időben útnak indul Moszkvába.
Ennek az utazásnak az oka
egy igen kényes és nyugtalanító
kérdés: a Szovjet-Unionba de-
portált lengyelek után való kuta-
rás. Tudvalevő, hogy 1939
őszén a szovjet csapatok meg-
szállták Lengyelországot egy
részt és onnan nem kevesebb,
mint 1.8 millió embert az euró-
pai Oroszország északi kormány-
zásaiba, Szibériába, valamint
Turkésztánba deportáltak. Ebbe
a számba bele vannak számítva
az asszonyok és gyermekek is.
A nemet-szovjet háború kitörése
után a szovjet kormány a lon-

doni lengyel emigráns kormány-
nyal is szövetségi szerződést kö-
ött. A szerződésben kikötötték,
hogy a deportált lengyeleket
szabadon engedik.
Lengyel-szovjet orosz bizottsá-
got is létesítettek ennek vég-
hajtatására. Az 1942. évi az-
ban csupán 320.000 deportált
lengyel tud ak előtte említeni.
Nem tudják azonban megál-
lítani, hogy mi történt a többi,
min. egy másfélmillió lengyel
alattvalóival. Szinte teljesen nyo-
muk vesztett és londoni lengyel
körökben nagy aggodalom mu-
tatkozik abban a tekintetben,
hogy nagyrésztük éhség, hideg,
járvány és más szenvedés követ-
keztében életét veszítették. Szük-
ségét látják azonban annak,
hogy ezeknek a szerencsétlen
embereknek a sorsát legalább
pontosan kikutassák és felelős-
sék.

Hamis tanúsítás miatt jelentette fel magát egy kocsis

Ötszáz pengőt kaptam, hogy a gazda rugását letagadjam...
Igen érdekes bűnügy került
a debreceni vizsgálóbíró elé. —
Lipitz Imre mikeszécsi kocsis
feljelentette saját magát hamis
tanúsítás miatt. Elmondotta fel-
jelentésében, hogy őt gazdája,
Gellért István hamis vallomá-
sra bérlet fel és 500 pengőt ka-
pott a hamis vallomásért, mely-
nek alapján Gellért Istvánt fel-
mentették.
— Az eset úgy történt —
mondja Lipitz, hogy Gellért
megrugta cselédjét, Guba Józ-
sefet, aki a hasrugás követ-
keztében meghalt, mert bére-
pedést szenvedett, mint azt a
boncolás megállapította. Öt-
száz pengőt kaptam, hogy a
gazda rugását letagadjam és
azt a vallomást tettem, hogy a

ló rugta meg Guba Józsefet.
Lipitzet a csendőrség őrizet-
be vette és behozták a debreceni
fogházba. Dr. Nyerges Miklós
vizsgálóbíró kihallgatta a ko-
csist, aki állította, hogy az ő
hamis vallomása alapján men-
tették fel Gellért Istvánt a ha-
lálós rugás következményei alól.
Az eset érdekességéhez tar-
tozik, hogy Gellért ellen tényleg
volt eljárás cselédjének,
Guba Józsefnek halála miatt,
de nem mentették fel, mint a
kocsis állítja. A vizsgálóbíró
szabadlábra helyezte a koc-
sist, aki többek szerint bizonytalan
cselekedeteiben.
Az eljárás tovább folyik az
ügyben és elrendelték a Gellért
ügy iratainak beszerzését.

Írtsák ki a sertésbénulásos állományt

Hetek óta súlyos teherként ne-
hezedik a debreceni gazdaközön-
ségre a Mikeszécsi mutakozott
nehány sertésbénulásos eset,
amelynek folytán a debreceni ha-
tár egyrésze is úgy került bele a
veszélykörzetbe, hogy onnan meg
postán sem lehet nyers sertés-
húst küldeni, nehogy elősértést
lehetne továbbítani. Szerencsére
a mikeszécsi járvány már meg-
szűnt, de Debrecenben ennél sú-
lyosabb baj mutatkozik, mikor
akadémián már eddig is több
sertés hullott el, mint Mikeszé-
csen összevéve.
A zárlat — az eddigi tapasztá-
lat szerint — nem sokat ér, a Du-
nántúlról el tudott jönni a Ti-
szántúlra a sertésbénulás anél-
kül, hogy híre is hallottuk vol-
na, hogy a Duna-Tisza közt lett
volna.
A pällagi gócpontból is Isten
tudja, hova elkerülhet. De ha el
nem kerül is, Debrecennek és
Debrecen sertésartóinak, sőt a
Debrecenhez gravitáló vidékek-
nek sertésforgalmát is hosszú
időre megbéníthatja az elrendelt
zárlat.
A törvény módot ad arra, hogy

a sertésbénulásos fertőzött állo-
mány — állami kártérítés mel-
lett — kiirtható.
A pällagi m. kir. gazd. akadé-
mia minden tekintetben a föld-
művelésügyi minisztérium fenn-
tartása alá áll. Így annál
könnyebb radikálisan elfojtani
a járványt. Írtassák ki az arra
hivatottak a m. kir. gazd. aka-
démia területén levő állami, eset-
leg magán kézből levő sertéseket
együtt egy-egy a földművelésügyi
miniszter pedig kárpótolja az
akadémiát igazi minta manga-
licatanyészettel s ugyanígy bán-
jon el a tanárok, cselédek, egyéb
alkalmazottak esetleg szenvedhe-
tő kárával s akkor a sertés-
nyésztes terén a pällagi akadé-
mia első lehet az országban, mint
ahogy alapításánál fogva elsőnek
kellene lennie a mezőgazdasági
tudományok legfelső fokán taní-
tásában.
Debrecen és vidéke sertésartó
gazdái pedig megszabadulhatná-
nak a legrövidebb idő alatt a
zárlat lidércnyomásától s ugyan-
akkor a debreceni sertésnyész-
tés — hisszük — a gazdasági
akadémia útján jelentős lépéssel
haladhatna előre. *Öreg gazda.*

Raportúton az eltűnt autótaxi nyomában...

Miért nincs autó a pályaudvarnál az éjszakai vonatok érkezé-
sekor?

Az utóbbi időben több panasz
érkezett szerkesztőségünk-
hez, hogy az éjszakai órákban
Debrecenbe érkező utasok nem
kapnak a pályaudvarnál autót-
taxit. Különösen a budapesti
éjszakai vonattal érkező utasok
részéről mindennapos ez a pa-
nasz, akik súlyos börtöndökkel
többkilométeres utat kénytelen-
nek gyalogosan megtenni a hi-
deg téli éjszakában taxi, villa-
most, vagy bérkocsi hiányában.
Olyan panaszt is hallottunk,
hogy az állomástól már a főut-
ca közepéig gyalogosan bejövő
utas megkísérelt autóba ülni a
Ferenc József utcai standon és
annak ellenére, hogy vasúti je-
gyét felmutatva igazolta, hogy
az állomástól jön, a taxifőőr,
nem volt hajlandó hazavinni.
A panasz nyomán érdeklőd-
tünk az iparhatóságnál, ahol azt
a választ kaptuk, hogy hasonló
beérkezett konkrét felszólalá-
sok alapján az I. fokú közigaz-
gatási hatóság már ártírt a
debreceni rendőrkapitányság-
hoz...

Ezek után az illetékes helyen
részletes felvilágosítást kap-
tunk az éjszakai órákban eltűnt
autótaxi rejtélyével kapoco-
latban:
— Kétségtelen — mondotta
munkatársunknak a közlekedési
ügyeket intéző tisztviselő —
hogy bizonyos esetekben, főleg,
amikor a vonatok éjszakai órák-
ban nagyobb késéssel érkeztek
be, már többször felmerült ha-
sonló panasz az utóbbi időben.
A rendőrség a legerélyesebb
ellenőrzést gyakorolja és a fel-
merülő visszaélések miatt ki-
hágási eljárást indít.

Az autótaxi helyzetet
kapcsolatban a közlekedési
ügyek, hogy a benzinnel okoz-
za a legelső nehézséget és en-
nek nyomán felmerült panaszt.
A háború kezdete óta egy eszt-
ben redukáltak a taxik részére
kiszolgálható motorkocsi-mennyi-
ségét, ma egy közepes fogyasztá-
sú autóra 140 liter motorkocsi
kap az autós. Tekintettel arra,
hogy a nappali autótaxiforga-
lom az utóbbi időben ezzel szem-
ben nagymértékben megnöve-
kedett, ez a benzinnelnyiség
legfeljebb 12—14 napig elég
Debrecen belüli fuvarozás-
hoz, de ha az autótaxi utasok
vidéki utat vállal — ehhez pe-
dig joga van száz kilométeres
körzeten belül és tagadhatatlan-
ul meglévő jelenség, hogy mi-
vel a taxiórás helyi útnál csak
az oda való vitel számolható fel,
a szabad megegyezés tárg-
yat képező, nem órák szerinti
történelmi vidéki útra való igény-
bevételnél pedig az oda-vissza-
utazás költségét, ezt szíveseb-
ben vállalta, akkor már néhány
ilyen út után elfogy a motorkocsi
készlete. Ezt ilyen esetben be-
szokták jelenteni és a rendőrség
mindent visszaélést elkerülné-
ző arra a hónapra leállítja az
autó működését.

A pályaudvarnál rendszeren
négy autó áll rendelkezé-
zésére a közönségnek, ez azon-
ban kevés, pillanatok alatt ki-
fut a négy kocsi. Megjegyzendő,
hogy az ilyen hidegben, mint
most is van, a gépkocsi motor-
ját állandóan jártni kell, hogy
be ne fagyjon, a motor ki ne
hűljön. Ez üzembeszegséggel jár
és a taxitaxi utasok azt a kevés
motorkocsi, amit kap, nem akarja
felhasználni motormeghajtásra,
hanem abból a kenyérkeresetét
szolgáló utat akarja lebonyoli-
tani. Tehát az ilyen, főleg von-
atkozásokról többórás éjszakai
várakozással egybekötött utak-
ról lemondanak, azt mellőzik,
bár a közönség érdekében ren-

delkezésre kellene állniuk. Hoz-
zájárul még az is az ilyen ese-
tek megtörténtehez, hogy a kis-
mennviségű motorkocsi lebonyo-
lítható kevés fuvarhoz sok
bérautótulajdonos nem tart
sofőrt, akit a nappali szolgál-
at után munkába állítana, hanem a
maga nappali ismétlem, alapo-
san megnövekedett fuvarával
végezve, hazamegy...

A rendőrség mindent elkö-
vet, hogy a közönség érdekei-
nek eleget tegyenek a bérautó-
k és reméljük, hogy a jövő-
ben csökkensen is a panaszok.
Segítségét jelentett volna a
helyzetben némileg, ha amint Bu-
dapestben van, így Debrecenben
is, a taxiórával felszerelt
autók a város határára kívül
nem teljesíthetnének fuvar-
t. Az üzemenyagot ugyanis, amit
kapnak, bent a városban is el-
tudnák használni. Hiszen a vo-
natkorlátozás, autóbusszkorláto-
zás és sok más körülmény csak
övelte az autótaxi forgalmát.
— A konfliktusoknál is az a hely-
zet, hogy a gyengébben abra-
vált lovakat gazdáik éjszakai
fuvarra nem nagyon állítják be

Háromszáz kilogramm fekete talpbőr miatt letartóztattak egy debreceni cipészt a fiával együtt

A bűnügyi hatóságok elé
került Fésüs Gyula 55 éves ci-
pész Kacagány utca 1. szám
alatti lakos. Az a vád ellene,
hogy kiutalás nélkül jutott 300
kiló talpbőrhöz és zugsforgalomban
helyezte el a feldolgozott
talpbőrt. A zsibogón is árusí-
tották a bakancsokat 50—52
pengőjével.
Fésüs Gyula azt a vallomást
tette, hogy ő nem vásárolta a
bőrt, hanem Gyula fia szerezte

be, ő csak a feldolgozásban te-
vékenykedett. Ifj. Fésüs Gyula
beismerte, hogy feketén szerez-
te a talpbőrt. Vallomása
alapján megindult a kutatás
annak megállapítására, hogy
kitől, milyen körülmények kö-
zött szerezte be a talpbőrt. —
Fésüst és fiát kihallgatásuk
után letartóztatták. Az ügynek
még érdekes fordulatai vár-
hatók.

A könnyű éiválás gondolata mindinkább elhagyó

A budapesti tábla elnökének érdekes kijelentései a válóperekéről

Dr. Alföldy Dezső, a budapesti
tábla elnökének elnökle mellett
tegnap tartotta meg évnyitó tel-
jes ülést a budapesti királyi ítél-
őtábla. Megnyitó beszédében be-
számolt az elnök arról, hogy a
tábla múltévi forgalma jelenté-
kenyen emelkedett, mert 11.000
üggyel több érkezett tavaly a tá-
lához, mint az előző évben.

Igen érdekes kijelentéseket tett
ezután a válóperekkel kapoco-
latban.

— A házassági bontóperek el-
intézésénél — mondotta többek
közt — szemelőtt kell tartani a
házasság állandóságához fűződő
fontos erkölcsi és nemzeti érde-
kek megőrségét célzó szempont-
okat. Ehhez képest a bíróságok
szigorúan megvizsgálják, hogy
adott esetben a perben érvény-
sített bontó ok megvalósulásá-
nak összes törvényes előfeltételei
fennforognak-e. Ennek eredmé-
nye az, hogy a bontóperek na-
gyobb arányszámban nyertek el-
utasító ítélettel befejezést. A bé-
keltetés hatályosabbá tétele cél-
jából a bíróságok behatárban de-
ritik fel a házasságok között be-
következett szakítás mélyebb
okait és igyekeznek a házasságok
kibekötését elérni, különösen ak-
kor, ha a házasságból gyerme-
kek születtek. Kétségtelen, hogy
a házassági bontóperek elinté-
zésének ez a módja a bontóperek
menetét meglassítja és a válást
megnehezíti, de ennek meg lesz
a nemzeti közönség szempontjá-
ból az a nagy haszna, hogy a
nagyközönségben a könnyű vá-
lás gondolata mindinkább elha-
ványul, a házasság komolysága

nak átérzése megerősödik és a
házasságokat mindinkább áthatja
annak a felelősségnek a tudata,
amellyel gyermekeik iránt isteni
és emberi törvények szerint tar-
toznak.

Szentes csereüzletei

Az egyik erdélyi város, Dés
sertésekért fát ajánlott fel
Szentesnek és miután a város
három vagon sertést útnak in-
dított Dés felé, ígéretet kapott
arról, hogy a dési erdőkből 15
vagon fát küldenek a legsürgő-
sebben Szentesre. Ezt követő-
leg az egyik felvidéki szénbá-
nya érintkezésbe lépett Szentes
vezetőségével és közölte, hogy
100 mázsa hús ellenében 20 va-
gon elsőrendű szénét szállít
Szentesre. A város vezetősége
most megbeszéléseket folytat a
csereüzletre vonatkozóan s min-
den valószínűség szerint útnak
indítják a 100 mázsa húst an-
nál is inkább, mert — amint a
Szentesi Napló írja — ott hús-
felesleg mutatkozik.

— Carnera esete az óriáskigyó-
val. A római filmvárosban Egina
Cecchini, az ismert korszolya-
bajnoknőnek táncjelenete volt az
egyik filmfelvételnél s egy óriás-
kigyóval a derekán táncolt. —
A kigyó megvadult a nagy fény-
szórótól és a táncosnő nyakára
csavarta magát. A táncosnő éle-
tét Carnera, az ökölvívó mentette
meg, aki jelen volt a jelenetnél és
óriási erejével lefejtette a kigyót
a földöklő táncosnőről.

Olcsóárban vásárolha
Hósapkát
Ermelegítőt
Kesztyűt
Harisnyát
Pullover
Gyermek macskó ruhát. —
Meleg pongyolát. — Kabát-
szövetet nagy választékban
Borsy Erzsébet
textil divatáru üzletében
PIAC U. 3.

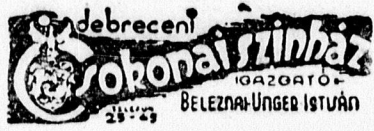
FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Hajdúböszörmény 50 százalékra emelte a háztulajdonosok burkolási költségek hozzájárulását

Hajdúböszörmény város pótszabályrendelettel alkotott közgyűlési határozattal az utcák, terek burkolásáról és fásításáról.

A pótszabályrendeletben kimondták, hogy a háztulajdonosok, akik eddig a burkolási költségek egyenlőarádát fizették arányos kivétel alapján, a jövőben ehelyett a költségek 50 százalékát kötelesek fizetni.

A pótszabályrendelettel Hajdú vármegye kisgyűléséhez felterjesztették jóváhagyás végett. A vármegye vezetősége hozzájárul a pótszabályrendelet életbeléptetéséhez.



SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Artatlan vagyok.**
Pénteken este: **Bolond Ásvayné Bajor Gizi vendégjátéka.**
Szombaton délután: **Artatlan vagyok, filléres helyárak.**
Szombaton este: **Bolond Ásvayné Bajor Gizi vendégjátéka.**
Vasárnap délután és este: **Haragszom rád.**

A Csokonai Színház igazgatója és a színház hozzátartozóiért

A Csokonai Színház eddig is becsülettel kivette részét minden hazafias és jótékony megmozdulásból. Mint emlékeztet, a honvédek karácsonyára Belcznai Unger István színgazgató egy előadás levonás nélküli teljes jövedelmét ajánlotta fel, most pedig a honvédek itthoni hozzájárulási javára indított országos gyűjtésbe kapcsolódik be a Csokonai Színház. **B. Unger István** igazgató erre a célra most nem egy előadás jövedelmét ajánlotta fel, hanem január 20 és 28 között minden előadás bruttó bevételeinek 10 százalékát adományozza a nemes célra, tehát több mint egy heti bevételnek jelentős részét. De nemcsak az igazgatóság áldoz a honvédek részére, hanem a Csokonai Színház társulata is, amely egy havi fizetésének 3 százalékát ajánlotta fel. A Csokonai Színház igazgatóságának és társulatának ez a nemes gesztusa követendő példa mindenki számára.

— A Zenekedvelők Köre bérleti a január 23-ai balett-estre 15-éig, bérleti áron válthatják jegyeiket, Bertóknál.

Csokonai Színház

Pénteken és szombaton fel-
emelt helyárakkal

BAJOR GIZI

vendégjáték a BOLOND
Ásvayné címszerepében.

Csütörtökön munkaelőadás

Artatlan vagyok

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Koronában ma este félhét óráig órák, szombaton a gazdaifjak táncvizsgálója.

Emelkedik a jövedéki ügyek száma

Hajdúböszörmény a csempészek főhelye lett

A debreceni törvényszéken a jövedéki ügyek száma egyre emelkedik. Kétszázalékos az ügyek száma 1942-ben, mint volt 1941-ben. Az emelkedés egyre tart és 1943-ban a jelek szerint ismét emelkedni fog a jövedéki ügyek száma, ezt bizonyítja az a tény, hogy egy nap alatt 36 jövedéki ügy került a törvényszékre Hajdúböszörményből. A törvényszék fogházában jelenleg az ismert csempészevérek mind fogva vannak és az új ügyek már azokkal

vannak kapcsolatba, akik mostanában sodródtak a csempészek seregéhez.

Érdekes, hogy az utóbbi időben Hajdúböszörmény és környéke adja a legtöbb csempészt, úgy látszik, ott ütötték fel tanácsukat és elhagyták Debrecen, ahol már nagyon forró volt alattuk a talaj. A jövedéki ügyek száma meghaladta a múlt évben az ezret, de az 1943-as év kezdése után itélve elérjük ez évben a kétezret.

Munkaközösség — munkavállalás

A Gönczy Egyesület — nevezetnők egész joggal: Gönczy Társaságnak, melyben Hajdúszoboszló nagy szülöttének szellemi hagyatéka nyer tovább növekedést és értelmi fejlődést — a maga elé tűzött munkatervével a munkavállalás olyan méreteit felé halad, melyben a munkaközösség példaképe kezd kialakulni.

Készséggel ismerjük el, hogy hétfői összejöveteleivel a nevelés-oktatás ügyét szolgálja. Legutóbb tartott értekezleti összejövetelén a *falu történelméről* volt szó Fütő Zoltán írása folytán.

Szerencsés körülménynek tartom, hogy a debreceni egyetem imént doktorált jeles hallgatója, dr. Giday Kálmán egyetemi gyakornok is résztvett azon és felszólalásával értékes módon kapcsolódott be a népiszkola hivatásos munkájába.

Multunkban *kevés tekintettel voltak a falura.* Azzal, hogy rektoriára bocsátották ki a főiskolák növendékeit, be is fejeződött az érdeklődés gondja. A Gönczy Társulat *reparálni akar a mult mulasztásain.* Már az 1943 január 5-én lejátékosított jelenet gondolatébresztés arra, mint kapcsolódhat bele az egyetem kibocsátott bölcsészdoktora a falu népiszkolai munkájába. *Történetel csinál a falu.* Adatforrás benne a népiszkola anyakönyve, a község levéltára, telekkönyve, családnév, dülönév. A néppel, iskolával, munkaközösségekkel: a helyi igazgatással, egyházi élettel való ismeretszerzés is. *Ósforrás a kutatók számára minden falu, tanyavilág.*

Németh László írónk megállapítása szerint: az 1848-i trónigásiban *gazdasági és szellemi művelődést* vivott ki a nemzet. Az 1867-i kiegyezés az áprilisi törvényeket állította helyre bölcs foglalatban. Ez a történeti megállapítás hozzájárul a történelemoktatás egy fejezetének tisztázásához. A nemzeti vívmány nem vesztethet egyetemes jelentőségéből. És amikor itt tartunk, vállalhatjuk a nemzet erkölcsi egységét, szellemi javainak védelmét, mert a nemzeti erőgyűjtés, multunk értékeinek feltárással válik hasznossá.

A népiszkolai nevelés és a falusi egyházi élet rendvitelében voltak fogyatékoságok. Egy példás adatra hivatkozunk, melyben hazafiúi érzésről tanuskodó bölcsesség nyilatkozik meg.

Zmeskál Jób, az árva esperesség felügyelője, 1841 január 23-án kelt iratában szövege: a magyar az északi szlávtól pálinkagyártásnál és hamis finomításnál egyebet alig tanult.

Eszrevételezi, hogy az ev. iskolák nem fordítanak kellő gondot az államnyelv elsajátítására. A magyarságról megállapítja: ők csak szeretni, győzni és hinni tudnak. Ily jellemű nemzet tagjának lenni dicsőség, nevét és nyelvét eltágnadni a bűnök legutóbbja, haládatlanság.

Zmeskál Jób *iskolefelügyelő-*

nek száz évvel ezelőtt elhangzott tanácsa érlelt jó lelkiismeretet a Magas Tátra, az Árva Magura katalánvölgyeiben Onnan származott Tomcsányi János, jeles pedagógusunk (Cukráz Róza jelképes oktatási módszer feltalálójának férje). Öntudatos, hazafias szellem kezdett ott gyökeret verni.

Az első világháború győzelmes harcában résztvett a Felvidék népe. A hazafias kötelességteljesítésben nem tamadt rés a vermezó frontján. A falukutatásban résztvevő egyének erről is meggyőződést szerezhetnek. Munkaközösség — munkavállalás vihethet előbbre a boldogulás útján falusi népünket.

Bökényi Dániel.

Bélyeggyűjtés

A legutóbbi heletben, gyors egymásutánban, három sorozat új bélyegyet adott ki a posta, és pedig 1. a II. vöröskereszt sort, 2. a három király sort és végül 3. a rendes postai forgalom céljára szolgáló új bélyegeket. Az első két sorozat teljesen filatelikus jellegű, nem kizárólag postai célokat szolgáló kibocsátás, míg a harmadik sor pótolni fogja a rövidesen a forgalomból kikerülő jelenlegi bélyegeket. A II. vöröskereszt sorozatot — okulva az I. sorozatú ilyen bélyegnek nem valami túlságosan kedvező fogadtatásán — a posta egy egész különleges rendszerrel: blokkszerű, de mégsem teljesen blokkrendszerű formában adta ki, amivel sikerült a magyar gyűjtővilágot annyira felkavarni, hogy ma már alig lehet ezekből a bélyegekből valamit kapni. A második alkalmi sorozat már sokkal gyengébb eredményű, lehet, hogy a teljesen előkészítetlen kibocsátás, valamint az előző sorozat okozta anyagi és szellemi kimerülés folytán az érdeklődés itt határozottan megcsappant. A harmadik sorozat állandó jellegű és így azok iránt természetesen nincs is valami különös érdeklődés.

A Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete az elmúlt héten tartotta meg évi nagy ajándéksorsolását, amikor is a tagok és az egyesület áldozatkészségéből 60 nyeremény sorsoltatott ki. A főnyeremény egy 60 márkás értékű, gyönyörű, használatlan magyar szükségbélyeg volt és ezenkívül volt még 5 darab 20 márkás, 10 darab 5—10 márkás és végül 44 kisebb nyeremény, melyeknél egyetlenegy sem állt 2 márkán alul! A sorsoláson a tagok rendkívül nagy számban vettek részt: 74-en, vagyis a helybenlakó tagoknál több, mint 80 százalékát jelent meg! Az egyesületi összejövetelek igen élénkek, állandóan nagy érdeklődés mutatkozik és a megindított házicseré megkezdésén gyönyörű eredményeket mutat fel. Az egyesület minden vasárnap délelőtt 11—1 óra között tartja meg az Ügyvédi Kamara helyiségében heti összejöveteleit s azokon vendégeket is szívesen látnak.

Németország április elsejével minden protektorátusi bélyegyet bezvon. Az akkor megjelenő bélyegeken felül „Deutsches Reich” szóval jelzik, hogy a protektorá-

tus Németország alkotó részét képezi és csak a bélyegek alján helyezik majd el a megfelelő protektorátusi felírást.

Az elmúlt hónapban a következő új bélyegek jelentek meg: Belgium: 4 darab vasuti bélyeg. Finnország: 2 rendes postai bélyeg, Lengyel megszállás: 5 jótékonyági bélyeg. Svédország: 2 emlékbélyeg. Svájc: 4 jótékonyági bélyeg. Szlovákia: 6 alkalmi bélyeg és végül Magyarország: 2 teljes alkalmi sor. — Amint látható, 7 kibocsátásból 5 u. n. alkalmi, vagyis filatelisztikus jellegű volt és csak két sorozat, összesen 6 darab bélyeggel volt normális, szükségleti bélyeg. Ismételjük: nem sok ez egy kicsiké?

Cezarománia

Kinek van joga a magyar sorskérdésekhez hozzászólni?!

Vasárnapi számunkban „Puszták fia” aláírással közöltünk egy cikket. Írója méltán tette bírálata tárgyává azt az értékmorbiditást, mely a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” hasábjain megindult „Kodály ankét” során elkövetett. Az egész magyar nemzet tiszteletétől körülvett Kodály munkásságáról még magyar lapban magyar nyelven nem jelentek meg olyan lekiészítő sorok, mint amilyenek a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” Kodály vitájában.

Bárhogy kapálózik a „Debreceni Ujság” a közönség széles rétege a „Puszták fiának” adott igazat Kodály v. delmében. A „Puszták fia” megmondta a magáét és mindenben helyes véleményét. Ehhez nincs is hozzátennivalónk, még azok után sem, hogy lapársunk hetet havat észszehord válaszában.

Azonban nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” válaszában következő kitételét:

„...nemcsak a Kodály-kérdéshez, hanem minden magyar sorskérdéshez a debreceni napilapok közül csak nekünk van jogunk hozzászólni. Ezt a jogot azzal szereztük meg, hogy mi valóban a szó eredeti értelmében keresztények és magyarok vagyunk. De hogy magyar ügyekhez olyanok szóljanak hozzá, akik még ma is kétféle kacsinatnak, akik a legsúlyosabb időkben destruálnak, konkolyt hintenek magyar és magyar közé — ez nemcsak az újságról, hanem az egyéni erkölcsre is rossz fényt vet”.

Micsoda cezarománia és milyen vakmerő állítás az, hogy a magyar sorskérdésekhez a debreceni napilapok közül csak a „Debreceni Ujság—Hajdúföld”-nek van joga hozzászólni. Egy ilyen állítás valóban homéri kajcajt kell, hogy kiváltsón mindekből! Ezt nem is a hét, de az év legjobb viccének kell tulajdonítani.

Növeli a dolog viccességét, hogy „a sorskérdésekhez való hozzászólás jogát” a Debreceni Ujság—Hajdúföld megtagadja saját testvérlapjától, a Tiszántúli Déli Hírlaptól is.

Azonban nem fogjuk fel ilyen humorsan az idezett rész második és harmadik mondatát, hanem az abban foglalt gyanúsítást a leghatározottabban visszautasítjuk és a független magyar bíróság előtt kérjük számon a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” cikkírójától, hogy „ki az, aki destruál”, ki az aki konkolyt hint és „mi vet hát rossz fényt nemcsak az újságról, hanem az egyéni erkölcsre is”.

Végül kijelentjük, hogy lapunk magyar és keresztény voltában senkinek sem oka, sem joga kétkedni nincs. Ha pedig mégis kétkedni mer valaki, azt majd megtanítjuk a *ténnyel ismeretere*.

Regélő mult

Debreceni érdekességek 50 év előtt

Debrecen tarsadalmát 50 év előtt sok érdekes esemény foglalkoztatta. Nemcsak a szokásos te- li bálák és hangversenyek, hanem egyes emberek és család- dolgai is. A gondatlan, nagyszerű békebeli élet modot nyújtott arra, hogy a szezon eseményeiben kedve szerint aktív és passzív szerepet vihessen. Nagy erackodést váltott ki például, hogy a júli- júli Geza báró honv. dalmi miniszter Debrecenbe érkezett De- genfeld József gróf főispán családjá körébe, mert a miniszter fia Fejérváry Imre baro minisz- teri fogalmazó a vármegyeházán lévő főispáni lakásban fogja tartani eljegyzését Szilassy Lili kis- asszonnyal, aki közeli rokona volt Degenfeld gróf főispánnak.

Az eljegyzést kellemetlen inci- dens zavarta meg. A honvédelmi miniszter ugyanis erős hidegben, nagy hófúvásban indult el Buda- pestről a delutáni gyorsvonattal, hogy estére megérkezhessek, de bizony a gyors a kegyetlen hidegben Püspökudány és Kaba között elakadt és 12 órai késés- sel érkezett meg az eljegyzésre. Egyébként a családi ünnepeken jelen voltak Szilassy Gyula nagy- birtokos, a szép menyasszony testvére, gróf Korniss Károly zerepi és báró Gerliczy Ferenc szegedi földbirtokos, a völgyeny- sógorai.

Ugyancsak sokat beszéltek ab- ban az időben arról a híres nyír- egyházi bálról, amelyet Kanay Andras szabócsi főispán, a je- lenlegi miniszterelnök edesapja adott. Szabolcs megye gyönyörű székháza ugyanis 50 év előtt épült fel és a tel folyamán koto- zott az új palotába a vármegye- lobból az akkoriomból het vármegye- zerepi zölő bált adott a főispán, aki úgy Debrecen, mint Hajdu- megye társadalmának elkötelese- gét hívta meg a mulatságra. Ez a bál arról nevezetes, hogy nem egy éjszaka tartott, hanem ha- rom napig es az egykoru lapok oldalas tudósításokat közöltek róla. Mint érdekességet említek, hogy a megjelent hölgyeknek Kállay Sarolta, a főispán leánya remekbe készült legyezőket adott emlékül.

Ötven év előtt Boldizsar Kár- mán Debrecen város ny. főjegyzője joggyakornoka volt a város- nak és kitűnő sikerrel szerezte meg a doktori címet a budapesti egyetemen, még pedig 23 éves korában. Ugyanakkor avatták államtudományi doktorokká Esz- terházy Miklós herceget és For- gács János gróf követségi attas- sét, akik 22 éves korban nyerték el a doktori címet.

Nagy izgalom volt Debrecen- ben 1893 január első felében amiatt, hogy a Cser utcán halá- los szerencsétlenség ért egy hét- tagú családot. Mint a nyomozás kiderítette, Gulyás Mihály házá- nál gázömlés történt. A ház mel- lett a gázvezeték a nagy hideg- ben megrepedt és a kiömlő gáz elárasztotta Gulyásék hálószobá- ját, ahol az apa, anya és öt gyer- meke aludt. A szerencsétlenség reggel vették észre és a hely- színre kivonult Tihanyi és U- házy rendőrörvosok már csak a beállott halált konstatálhattak.

Csak egy mosolyt

A hároméves Ervinkét sétál- tatja edesapja gyönyörű, esendes- napsütéses időben. Megelőző nap- séta idején viszont nagy szél volt. A kislfiú azt kérdi apjától: — Mond apukám, mit csinál a szél, amikor nem fú? ..

Levél a cselédügyről

Kaptuk és tartalma miatt közreadjuk az alábbi levelet, melyet egy derék háztartási alkalmazott írt:

Az utóbbi időben többször került napirendre a „cselédkérdés” megoldása. De nemcsak érdek, hanem szív is kell, hogy vezesse az érdekelteket. Úgy látszik, sok hozzászólásban kevés az érzelés. En magam is cseléd vagyok és már 29 éve eszem ezt a néha bizony könnyekkel áztató kenyeret. Nem egészen az itt a baj, hogy egyesek elhíntették a gyűlölet magját a munkás és munkaadó között. Hozzájárult ehhez nagy mértékben a mai nehéz idő is. Mert ahol régen két, sőt háromfőnyi személyzetet is tartottak, ma csak egyet alkalmaznak, bár vannak ezek között tehető emberek is. És hát az a sokáig emlegetett cselédügy itt kezdődik. Reggel hattól este kilenc-öt óráig dolgozó cseléd „fáradt nem lehet”. Mozira, színházra mikor jut ideje? Legfeljebb a vasárnapja szabad, de akkor is öt óra van, mire készen van a munkájával és nyolc óra mar a legtöbb cselédnek otthon kell lennie. Mikor és hogyan élheti így egyéni életét? Elfelejtjük, hogy a cseléd is ember.

Ma már minden munkást véd a törvény, bizonyos szolgálati év után nyugdíjat kap. De ki törődik a cselédekkel, kiknek nagyobb része már 10-12 éves korában kénytelen elmenni szolgálni. Ha betöltötte a 65-ik életévét, valami alamizsnaszertű segélyt kap. Ezzel is foglalkoznak a hozzászólók, de szívvel és több megértéssel, mert bizony akit az élet már korán munkába állni kényszerít, az nem képes 50-52 évet dolgozni, de még ha akarna is dolgozni, nem tud, mert öreg lévén, senkinek fogadják meg.

Próbáljunk egymáson megértéssel segíteni. Ma is vannak régi, jó cselédek, de ezeknek talán még szomorúbb a sorsuk mert nem tudják a „nem”-et olyan könnyen kimondani. Huszonkilenc év bizony sok tapasztalatra megtanítja az embert. Mondhatom, amennyire kevés a jó cseléd, éppen úgy kevés az emberséges, jó gazda is. A cseléd mint ember úgy a házársában, mint kint több megértést emberibb elbánást érdemelne.

Egy háztartási alkalmazott

Istenkáromlásért hatnapi elzárás

Bagosi Péter fuvaros, Bellemező 301. szám alatti lakost a debreceni rendőrség mint kihágási bíróság istenkáromlásért vonta felelősségre feljelentés alapján. Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró a bizonyítási eljárás lefolytása után Bagosit hatnapi elzárásra ítélte.

Bakó Sándor Boldogfalva-utca 24. szám alatti lakos, mert két lovát kincstári igénybevételre nem állította elő, 100 pengő pénzbüntetésre ítélte a debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság.

Első istentisztelet a felszabadított városban

Riga, jan. 13. (MTI) Sergius metropolita Ostland orthodox egyháznak a feje, Pleskauban, az orthodox hitélet azelőtti központjában megtartotta az első istentiszteletet a bolsevistáktól felszabadított városban. A hívők olyan nagyszámban tödültek az istentiszteletre, hogy a templom nem tudta valamennyiüket befogadni. A metropolita szent beszédben eseteit a szovjet nyomás súlyos idejét. Befejező beszédben felszólította híveit, hogy működjenek közre a felszabadított orosz föld felépítésén. (MTI)

Az ősi rög visszatért

A nagyváradi törvényszék régi tulajdonosának visszafelté a bályoki uradalmat.

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi kir. törvényszék polgári egyesbírája nem mindennapi érdekességű ingatlan visszaperlési ügyet tárgyalt. Még 1921 őszén történt, hogy gróf Károlyi Imre kényszerítő körülmények hatása alatt, potom hét millió leltért eladta 1600 holdas bályoki mintabirtokát Pinkász M. József bukaresti bankárnak és nejeinek. Ebben az időben normális értékben 24-25 millió lelt ért a minta birtok.

Több tárgyalás, kiszállások és szakértő jelentések után tegnap délelőtt megjelent a tárgyaláson dr. Ulain Ferenc országgyűlési képviselő, mint a felperes gróf Károlyi Imre, illetve az engedményezés jogán perelő Ifj. Horthy Miklósné gróf Károlyi Consuela jogtanácsosa, továbbá a szak-

értők.

Jellemző a pör nagy anyagára, hogy a többszöri tárgyalás után a tegnap reggel 9 órakor kezdődő főtárgyalás délután fél 2 órakor fejeződött be, amikor dr. Pávó Pál egyesbíró kihirdette a törvényszék véghatározatát. — Eszerint: a bíróság kötelezi Pinkász M. Józsefet és nejét, hogy állítsák helyre az eredeti telekkönyvi állapotot a régi tulajdonos javára és a birtokot juttassák vissza tulajdonába. Amennyiben alperes záros határidőn belül nem tenne eleget a véghatározatnak, úgy ez az ítélet szerez érvényt a bírósági végzésnek.

A bíróság elmarasztalta még alperes: 38 ezer pengő perköltségben.

46 fokra lehűtött termekben próbálták ki a német csapatok téli ruházatát

Róma, jan. 13. (MTI) A Piccolo berlini különtudósítója rámutat arra, hogy a német csapatok az idén tökéletes téli felszereléssel küzdenek a keleti arcvonalon.

Külön erre a célra létesített gyárakban a németek sok olyan meleg ruhadaratot állítottak elő, amelyeknek a hideg ellen való ellenálló képességét 46 fokra le-

hűtött termekben próbálták ki.

Ezekben a gyárakban különleges hideg elleni arcvédőket és szalmával kitömött lábvédőket is állítottak elő óriási tömegben. E különleges ruhadarabok kívül zöld, belül pedig fehér színűek és fordítva is lehet őket használni, amennyiben azt a hó színéhez való azonosulás megköveteli.

Halálra ítélték a monori csendőrgyilkost

Haromnapos tárgyalás után szerdán este 8 órakor hirdetett ítéletet a pestvidéki törvényszék, mint rögtönítélő bíróság Kovács Sándor 24 éves iparossegéd ügyében, aki Monoron az elsötöltés ideje alatt 9 késszúrással megölte Ecsedi Vince csendőrt.

A bíróság 48 tanut hallgatott ki.

Szerdán este a perbeszéd hangzott el. Márton Albert elnök hirdette ki a bíróság ítéletét.

A rögtönítélő bíróság Kovács Sándort köztöltési halálra ítélte. Az elítélt és ügyvéde kegyelemért folyamodott, mire a bíróság kegyelmi tanácsá alakult át.

Hirdetmény

A baromfi forgalmának és felhasználásának szabályozásáról szóló 6450—1942 M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában a m. kir. Közelításiügyi Miniszter úr 112 300—1942. K. M. szám alatt adta ki végrehajtási rendeletét.

A rendelet értelmében baromfi kereskedéssel az 1943. évi február hó 1 napjától csak kijelölt kereskedő foglalkozhatik. A rendelet alkalmazása szempontjából baromfi alatt mindennemű élő és vágott baromfit, vágott vagy egyéb (bontott) baromfi terméket; kell érteni.

A baromfinagykereskedőket a Kereskedelem és Közlekedésiügyi Miniszter úrral egyetértve a Közelításiügyi Miniszter úr, a baromfi kiskereskedőket pedig az elsőfokú iparhatóság javaslata alapján a város polgármestere jelöli ki.

Amennyiben üzletkörüket (iparigazolványuk szövege szerint) baromfinak nagyban vagy kicsinyben való árusítására kiterjed, a kijelölt tojás- és nagykereskedők kijelölés nélkül is árusíthatnak baromfit nagyban, illetőleg kicsinyben.

A baromfinagykereskedői kijelölés iránti kérvényt a m. kir. Közelításiügyi Miniszter úrhoz címelve a Magyar Baromfi Kivitel Egyesüléshez (Budapest, V. Vértanúk-tere 1. szám) kell benyújtani.

Azoknak a kereskedőknek, akik kizárólag baromfinak közvetlen fogyasztók részére való árusításával foglalkoznak (baromfi kiskereskedők) a kijelölés iránti kérvényt az elsőfokú iparhatósághoz (Kossuth-u. 20. fsz. 33.) kell benyújtani.

Úgy a nagy, mint a kiskereskedői kijelölés iránti kérvény 2.—pengős okmánybéllyel látandó el és ahhoz csatolandó a kérvényezőnek hat hónapnál nem régebb keletű erkölcsi bizonyítványa; kérvényezőnek és — a házastársának születési anyakönyvi kivonata, továbbá a házassági anyakönyvi kivonata, valamennyi okmány eredetiben; nyilatkozat, amelyben folyamodó büntetőjogi következmények terhe alatt

kijelenti, hogy saját maga, valamint — ha törvényes házasságban él — házastársának születési anyakönyvi kivonata, továbbá a házassági anyakönyvi kivonata, valamennyi okmány eredetiben; nyilatkozat, amelyben folyamodó büntetőjogi következmények terhe alatt kijelenti, hogy saját maga, valamint — ha törvényes házasságban él — házastársára az 1939. évi IV. tc. szempontjából zsidónak tekintendő-e, vagy nem; megfélemlítő iparjogosiúványát (iparigazolványát) vagy ennek hiteles másolatát; kimutatást arról, hogy az 1941. évben hány kg baromfit hozott forgalomba; bevásárlóinak (szedőinek, gyűjtőinek) névsorát, azoknak pontos lakcímével, vagy olyan tartalmú nyilatkozatot, hogy bevásárlót (szedőt, gyűjtőt) nem foglalkoztat.

A felsorolt melléletek közül az erkölcsi bizonyítványt, a származási okmányokat, az 1939. évi IV. tc. szempontjából zsidónak tekintendő-e vagy sem, nyilatkozatot, a közkereseti társaság esetében valamennyi belftagra, korlátozott felelősségű társaság esetében valamennyi tagra és valamennyi ügyvezetőre, részvénytársaság és szövetkezet esetében az igazgatók és felügyelőbizottság valamennyi tagjára, valamint a vállalat tényleges vezetőire vonatkozólag csatolni kell.

A Magyar Baromfi Kivitel Egyesülés a kijelölt baromfi kereskedő bevásárlót (gyűjtőt, szedőt) valamint azt a baromfi kereskedőt, aki közvetlenül a termelőtől vásárolja a baromfit, sorozatosított arcképes igazolvánnyal látja el. Az 1943 február hó 1 napjától kezdve baromfi vásárlással (gyűjtő, szedő) foglalkozhat, aki ilyen igazolvánnyal rendelkezik.

A baromfi kiskereskedői kijelölést kérelmezők kérelmüket a fentiekben írtak szerint okmányokkal 1943 január hó 25-én délután 1 óráig adják be az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth utca 20. fsz. 33. sz.) iktató hivatalába.

Debrecen, 1943 január 9.

Elsőfokú iparhatóság.

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943. I. 14.

Kettős szerelmi dráma

Marosvásárhely, jan. 13. Demeter János 34 éves disznajói műszerész a Teke községtől 18 kilométernyire fekvő szentandrási korcsma közelben két revolvérvélővel agyonlőtte Koppandi Sándorné született Fogarasi Mária dédai 40 éves asszonyt, majd önmaga ellen fordította a fegyvert és fölbőltte magát.

Mindketten azonnal meghaltak. A fiatalember zsebében levelet találtak, amely szerint közösen határoztak el az öngyilkosságot.

Hogy lehetne fenntartani a lakás-termelési a háború folyamán is

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vezér dr. Gyulay Tibor miniszteri biztos elnöklésével az építő iparban érdekelteket ipari és kereskedelmi szakmák képviselőinek bevonásával szakmaközi értekezletet tartott.

Vitéz Gyulay Tibor megnyitójában az értekezlet célját annak megállapításában jelölte meg, hogy az anyaghány és az építkezés közismert nehézségei mellett, hogyan lehetne a lakás-termelés a háború folyamán is fenntartani. A lakás-termelés az elsőrangú szociális kérdések közé tartozik s a lakásépítés fenntartása a szociális vonatkozásokon kívül az építőipar foglalkoztatása miatt nagyjelentőségű, minthogy ez a szakma kulcsiparnak tekinthető, amelynek sorsa negyven kézműipari szakmát érint. A kamara ezért vizsgálat tárgyává kívánja tenni a lakásépítés céljára rendelkezésre álló nyersanyagok, illetve ezekre pótló anyagok kérdését, valamint azt, hogy ezek figyelembevételével milyen típusú építkezések szolgálják legmesszebbmenően a lakás-termelés közérdekű kérdését. Az értekezlet beható megbeszélése során az az egyhangú állást alakult ki, hogy a szűk mennyiségben rendelkezésre álló anyagokból csakis kislakások építhetők, még pedig lehetőleg közlekedéssel könnyen elérhető, közművekkel ellátott telkeken.

A következőkben azt vitatták

Magyar hősök

Báran és példás talpraesettséggel odatta meg feladatát 1942 szeptember 17-én Ilovay Miklós orvosegyetem, valamint három tagú járóre.

A járóre azt a feladatot kapta, hogy derítse fel azt a kiválóan álcázott igen erős földerődöt, amelyet Sztorozsevoje környékén komoly veszteségekkel fenyegette ott álló csapatainkat. Ilovay orvosegyetem olyan ügyesen vezette járóreit, hogy sikerült azt észrevétlenül megközelíteni s a legnagyobb alaposítással felderítette minden részletét s legkönnyebben támadható pontját. Mialatt a járóre felderítő feladatát végezte, annak egyik tagja Cvito Mihály honvéd továbbköszött az ellenségés támpont árkaiba és sikerült egy orosz nehézpuskát zsákmányolnia.

Ilovay Miklós példásan működő járóre feladatának tökéletes megoldása után veszteség nélkül tért vissza állásainkba.

Önfeláldozó magatartásával vívta ki előjáról és bajtársai elismerését Nagy Kálmán orvosegyetem, egyik zászlóaljunk csapatszentőre tisztihelyettese.

1942 augusztus 7-én súlyos harcok folytak Sztorozsevoje község birtokáért. A nagy túlerőben levő ellenség már-már bekerítette a községben küzdő honvédzászlóaljat, s mivel kéznél lévő közel tartalékok nem álltak rendelkezésre, szinte kilátástalannak látszott, hogy a honvédzászlóalj kiszabaduljon válságos helyzetéből. Nagy Kálmán orvosegyetem felismerve a zászlóalj válságos helyzetét, külön harcsoportot hevenyészített a zászlóalj törzsembereiből, szembeszállt az ellenség átkarolására küldött osztályaival, s kifejtődött közelharcban haláltusát vívó bátorsággal küzdött. Bár balkezián súlyos sebet kapott, újból és újból szem-

Jókai, Mikszáth, Móra, Kosztolányi J. London, Th. Mann, R. Rolland stb.

regénysorozatokat rendkívül magas áron vesz

Grünmann Sándor könyvkereskedő Piac u. 53.

meg, hogy az építkezések különösen a magánépítkezések céljára mennyiben fognak a most kezdődő időben építőanyagok rendelkezésre állani. A szerkesztés megvitatása mellett az értekezlet részletesen foglalkozott az építőipari munkaerő keresésével és bérezésével, amelynek kapcsán az építőanyagok árszabályozásának revíziója szükségessé merült. történt állásfoglalás.

A tárgyalás folyamán különös figyelmet fordítottak a hazai helyettesítő anyagok alkalmazása kérdéseire. A tárgysorozat utolsó pontjaként az építőanyagok forgalmabehozásával foglalkoztak. Itt az értekezlet egyhangúlag arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kormány által ezzel megbízott kereskedelmi és iparkamarák a magánépítkezések céljára szükséges anyagok kiutalásáért az ipartestületeknek keressék a keresztény kereskedelem bekapcsolásával eszközöljék. A felvetett kérdéseket minden oldalról megvitató értekezlet eredményeit a kamara részletes emlékiratban kívánja a kormány hatóságok elé terjeszteni. Az egyes részletes tárgyalás: igénylő kérdésekre, mint amilyen első sorban a helyettesítő anyagok alkalmazása, a közeljövőben albizottságokat kíván a kamara kiküldeni a velük kapcsolatos műszaki jellegű részletek kidolgozása céljából.

A nagyváradi Waiszlovich Emil ügyének újabb fordulata

Nagyvárad, jan. 13. Egy hónappal ezelőtt kaptam meg az értesítést Waiszlovich Emil, a nagyváradi Park-szálló tulajdonosa, hogy miután az iparjogosi ványa megvonását célzó miniszteri rendelet hatályát: illetékes helyen nem akarják tovább megfüggeszteni, január 15-én zárja be hoteljét és szállodalapjának gyakorlásával hagyjon fel. A terminus már közeledett, ám időközben miniszterközeli bizottság helyszíni szemlét folytat a Park szálló tulajdonosának iparjogosi ügyében. Ennek a miniszterközeli bizottságnak a döntése értelmében kaptam most kézhez Waiszlovich Emil a következő polgármesteri határozatot, amely hathónapi időtartamra ideiglenesen, de ismét szállodalapjának gyakorlására jogosítja:

„A Nagyváradra kiszállt miniszterközeli bizottság, folyó évi január hó 9-én felvett jegyzőkönyve alapján és az abban foglalt indokokra való tekintettel, a kereskedelem és közlekedésiügyi miniszterium megbízottja felfüggesztette a 154.355—II. 1942 számú rendelkezés végrehajtását — egyelőre folyó évi július hó 15-ig. Erről azzal értesítem az elsőfokú iparhatóság vezetőjét, hogy a fenti rendelkezés értelmében Waiszlovich Emil szállodalapját ideiglenesen 1943 július hó 15-ig gyakorolhatja.”

Fej-

és derékfájás, idegesség, émelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a DARMON

HIREK

DOLGOZÁSS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata. Január 9-én reggel 8 órától, január hó 16-án reggel 8 óráig: „Kossuth” Plac u. 26, telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Kálvin-tér 15, telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66, sz. telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszló út 4 f. telefon: 32-50.

„Felelj! Megtetted-e Te is kötelességedet a hazáért? Feleljen erre a kérdésre mindenki becsülete és lelkiismerete szerint. Nem szavakkal és ne az együttlézés hangoztatásával, hanem némán, cselekedetekkel.”

Cselekedjünk, adjunk! Országos gyűjtés a honvédecsaadókért január 17-én február 7.

A nekem felelő sír

A nekem felelő sír, tel sajjog, Az ősz széllel felzokog, Hozzád száll sóhajom,

Elszáll a táj felett, A letarolt fák felett, S megkeres tégedet,

Zokogva sírva ott, Tenélad elmondja, Nem maradt nekem más, Csak ősz hervadás, És a mult fájdalma,

IFJ. ERDŐS MIHÁLY.

— Debrecen város közigazgatási bizottsága január havi rendes ülését a hónap 19-én délelőtti fél tíz órakor tartja meg.

— Dr Benkő Géza országgyűlési képviselő beszámoló beszédet tartott Hajdúnánáson a Magyar Élet Pártja helyi szervezetének nagyválasztmányi ülése keretében. Ismertette a harc éri eseményeket és vázolta Magyarország szerepét az eljövendő új Európában. Választmányi ülés után panasznapot tartott dr Benkő Géza.

— Dr Tuka szlovák miniszterelnök lemondott a Hlilaka-párt alelnökségéről. Dr Tiso államelnök, a párt vezetője dr Mederly parlamenti alelnököt nevezte ki a párt alelnökévé.

— Dr Ádám Gyula hajdúszoboszlói MÉP pártvezetőnek és Keresztury Sándor titkárnak elismerő oklevelet nyújtott át László Béla központi titkár a hajdúszoboszlói MÉP pártvezetőnek nagyválasztmányi ülése keretében. Az oklevelek átadása után dr Ádám László és Keresztury Sándor szólaltak fel. László Béla központi titkár a magyar hivatásról és kötelességteljesítéséről mondott beszédet Horváth Pál szervező titkár pedig az irányított gazdálkodásról beszélt.

— Február 21-én lesz a dohányjövendeki alkalmazottak második kongresszusa, amelyen az egy éve megalakult „Dohányjövendeki Alkalmazottak Országos Testületébe” tartozó tagok megállapítják, mi valósult meg a tavalyi első kongresszus határozataiból. A nyugdíj, a beváltóhivatali munkásság ipari munkássá váló áminősítése, az új órabér és a közléti kérdések fogják foglalkoztatni ezenkívül a kongresszust.

— A Csapó-utcai egyházzrez szombaton délután 3/6 órakor dr Ferenczy Károly lelkipásztor és dr Balla Bertalan főjegyző gondnok elnöklésével tanácsülést tart.

— Meghalt hetei, Hetey Károly ny. törvényszéki irodavezető 82 éves korában. — A régi békevilág ismert, kiváló tisztviselője volt, akinek halála mély részvétet kelt a városban.

Kivégezték a főt betörőt

Tegnap délelőtt Bogár János állami ítéletvégrehajtó Juhász Antal budapesti tejeskocsison végrehajtotta a pestvidéki törvényszék rögtönítélő tanácsának halálos ítéletét.

Juhász büne az volt, hogy az

elsötétítés ideje alatt Főton betört volt munkaadójának lakásába. A konyhában sonkamaradékot talált, azt megette, majd ellopott egy bőrkabátot és egy ünnepi ruhát.

Meggötözték az éjjeli őrt, elrabolták a pánccelszekerényt 13 ezer pengővel

S z a b a d k a, január 13. — (MTI) A szerdára virradó éjszaka betörők jártak a Behring székintézet irodájában. Az éjjeliőrt megköttözték, száját betömtek és az irodában lévő pánccelszekerényt kocsin elvitték.

A pánccelszekerényt reggel egy közeli telken feltörve megtalálták. Tartalmát, 13.000 pengőt a betörők elrabolták. A nyomozás megindult. A tettesek statáriális bíróság elé kerülnek.

— Benes és a többi cseh emigráns hozzátartozóit koncentrációs táborba utalták, mert a londoni cseh emigránsok izgatása nem szűnt meg.

— Bulgáriában is hideg van. Egyes vidékeken a hőmérő 22 fokra szállott le. Nagy hőmérséklet akadályozza a vasúti közlekedést.

— Ittas embert gázolt el, a Kúria kártérítésre kötelezte. — Egy úrvezető két évvel ezelőtt Soroksáron elütött egy ittas embert. Az elgázolt súlyos sérüléseket szenvedett. Felérülése után kártérítési pert indított. A törvényszék és a tábla kérését elutasította, a Kúria azonban az úrvezetőt 50 százalékos kártérítési kötelezettségét állapította meg, mert az ütést nem szelvetlenül nagy szélcséggel, hanem kocsiját, megelőzhettenél a balesetet.

— Magyaránú képhamisítás Svédországban. A svedországi rendőrség magyaránú képhamisítást leplezett le. Egy neves stockholmi műkereskedő letartóztatták. Bevallotta, hogy tíz év alatt egymillió korona értékű hamis festményt hozott forgalomba.

— A „Magyar Erő” képes hetilap olvasóközönsége a január 15-én megjelenő számában köszönti a főméltóságú kormányzó pártjához az alkalomból, hogy unokájuk, Istvánka második életévi tölti be.

— A Magyar Dolgozók Országos Hivatás-szervezetének debreceni szervezete január 17-én, vasárnap délelőtti 10 órakor tartja a társadalmi kérdésekről szóló első előadását a szervező Piac-utca 36. szám alatti helyiségében. „A munkásság helyzete a hivatásrendiségben” című előadását tartja Vida István, a Hivatás-szervezet országos főtitkára.

— Németországban állami kezelésbe vették a magánbirtokosok végző kutatás is az állam tulajdonát képezi, illetve az állam érdekeit szolgálja.

— Szabályozták a hajdúmegyei törvényszéki ülnap számosok fizetését. Hajdú vármegye vezetőségéhez leíratot intézett a közlekedésiügyi miniszter a törvényhatósági ülnap számosok bérének újabb szabályozásáról. Eddig ugyanis az ülnap számosok kétféle fizetést kaptak. A két csoportnál az állami ülnap számosok fizetését a drágaságra tekintettel felemelték, a másik csoport ennek az intézkedésnek következtében kisebb fizetést kapott. Hajdú vármegye törvényhatósága elhatározta legu öbbi kisgyűlésén, hogy a törvényhatósági ülnap számosok fizetését is felemelik az állami ülnap számosok fizetésének mértékére és így eltűnik a szociális szempontból kifogásolható kétféle fizetés az ugyanazon munkát végző ülnap számosoknál. A fizetésemelés a törvényhatósági nap számosok napi-bérére és családi pótlékára vonatkozik

* Krayer festékgár fióküzleteinek közleményei: Kályha-üzlet, kályhaeszlakok, nőállók, tunktura, vízüveg, tökélt, enyvöntő, kenőszappan és pipe reszappanpók nagy választékban. Asztalosnak is megfelelő grundoló és fedő olajfestékek minden színben.

— Egy francia költő házát pokollyal felrobbantották. Vichyből jelentik: Jan Giononak, a nagy francia népi költőnek macsesquei háza elé a kedde reggel virradó éjszaka bombát helyeztek, amely az éjszaka folyamán felrobbant. A költő háza rombadott, emberéletben nem esett kár. Giono az utolsó időben szót emelt a francia nemzeti együttműködés érdekében.

— Mayszent, may-siraki József három év után elfogták. A budapesti rendőrség három év, közöves után most elfogta Siraki József volt budapesti autózemeltájdónos, aki az autógyárakot dízományba kapott autót és motorokereparatort eladta, de ezeket elszikkasztotta. De azokat az autót és motorokereparatort is megkarosította, akik javításra vittek üzemelő gépeket. Ezeket a gépeket is eladta. Egy-egy autót aztán többször is eladta, így vasútsági hamisítványt a bűncselekményeket. Negyven jelentésre indult meg enné az eljárás. Mkor egyet a föld a talpa alatt, eltunt. Most került ki, hogy Kassán bujkált szénbányameven, majd Hodmezővásárhelyre tele a működési teret. Itt élénk társadalmi életet élt, legényegyleti elnöknek is megválasztották. Hodmezővásárhely sem felelt meg neki, ezért Székesfehérvárra ment, ahol Mayer István néven új vállalatot indított. A rendőrség egy iparrendelőreviziókor jött rá, hogy Mayer István hamis név és egy veszedelmes csalót és szikkasztót rejt. A körözött Sikori elfogták és Budapestre vitték. Megállapították, hogy tekintélyes vagyona van.

— Favágás közben a szemébe csapódott egy fadarab Erdélyi György hajdúszoboszlói lakosnak, akit beszállítottak a debreceni klinikára. Állapota súlyos.

— Statáriális bíróság elé került egy ligeti kikialló, Vesztergom József, mert az elsötétítés ideje alatt kifosztotta egy barátja lakását. A barátjával együtt borozgatott, majd az időközben elázott, Vesztergomnak kellett őt hazavinni. Szolgálati fejében aztán ruhát, cipőt és más holmijait elvitte.

* Rossz gumicipőjét ne dobja el, megjavított, cippzárt igazítok, újat teszek. Kovács, Deák Ferenc-utca 3

* Dr Naményi Gyuláné Szentendrey Olga január elején kezdődött gyorsírási, gépirási tanfolyamára még be lehet iratkozni. (Eng. 6475.) Vidékiekné k vasútkedvezmény. Bathányi I.

* Állandó képkiallítás, eredeti olajfestmények eladása, részlete is. Díjtalan megtekintés. Nyitva este 7-ig. Kálvin-tér 3. udvarban szemben

Külföld humora

AHOL DOHÁNYJEGY VAN

A doktor aggódó arccal megvizsgálja betegét. Kihirdeti ítélet-szerű megállapítását:

— Kedves uram, önnek mindenekelőtt le kel mondani a dohányzásról...

Mire a beteg:

— De, doktor úr, hiszen már átadtam önnek a cigarettáimat... (Marc Aurelio)

SZEMREHANYÁS

A karácsonya alatt a férj szemrehányóan mondja feleségének:

— Nem megmondtam, hogy egy két nyakkendőt vegyél fehér csikokkal, erre vetted egy fehér két csikokkal... (Koralle)

— Megszarolta a háziurakat a kéményseprő, egyévi börtönre ítélték. Jóni József kéményseprőcséged Alber úrsán és Cegléd-bereceni tűzrendészeti felügyelőnek adván ki magát, több lakóházban „viz-gálatot” tartott. Sok helyen szabálytalanságokat vet észre, amelyek felett azonban kisebb összegekért hajlandó lett volna szemet hunyni. A ház tulajdonosok végül is feljelentették. A pestvidéki törvényszék jogerősen egyévi börtönre ítélték.

— Elaludt a vároteremben, ellopták minden pénzt. Juhász Sándor gazdasági alkalmazott. Pereg-dülő 28. szám alatti lakos tegnap délután a látóképi csárdánál vonatra ült és Debrecenbe utazott, hogy bevásárlásait elvégezze. Az esti vonattal az ott volna vissza és várakozás közben elaludt a kisállomás III. osztályú várótermében. Mire felébredt, ismeretlen tetes ellopja pénztárcáját 76 pengővel. Feljelentést tett a rendőrségen és a detektívek még az éjszakai órákban elfogták a tettes egy fiatal korú személyében, akit őrizetbe vettek.

— Elfogták „Vaskar”-t. — A spanyol rendőrség a madridi tartományban elfogta Niccolò Molina hírhedt kommunistát, akit „Vaska” néven ismernek. A polgárháború alatt elkövetett tömeges terhelési gilkosság és tolvajlás terhelte likét.

— Nőiszabóipari mesterképző tanfolyam a városi nőipari iskolában. Az iparügyi miniszter rendelete értelmében a mestervizsgára készülő nőiszabóiparosok és segédek részére a városi nőipari iskolában február 1-én egy 492 óras mesterképző tanfolyam nyílik meg. A tanfolyamra felvételkor nőipariskolát végzetek és olyan nőiszabóiparosok, akiknek másfélévi szakbavágó gyakorlatuk van. A tanfolyam tartama 3 hónap, amelynek elvégzése után a résztvevők mestervizsgát tesznek és a nőiszabóipar gyakorlására mesterlevelet nyernek. Az elméleti és rajzi órák száma: 392, a különleges munkagyakorlaté 100 óráig esz ki. A tanfolyamra bezárólag január 30-ig lehet jelentkezni. A tandíjat három egyenlő részletben is lehet fizetni. Az érdeklődőknek részletes felvilágosítást ad minden nap 12—1 óra között a városi ipariskolák igazgatósága (Burgundia-utca 1. szám).

— A nagyalomás várótermében ismeretlen tolvaj ellopja kizáróját Kállai Jánosné hajdúhadházi lakosnak. A táskában bőrkéz yú, iratok, kulcsok voltak. A kár 80 pengő.

— Halál okozott a fő sínbe akadt patkója. György János esztergomi fuvaros szőron szennel szállított. Kéménd mellett át akar menni a vasúti átjárón, egyik lovának a patkója azonban beleakadt a sínbe. Ugyanakkor közeledett egy személyvonat, amely a nagy ködben nem vette észre a sínben vesztelő szánt és belerohant. A szán lefordult a pályatestről s a rajta levő szőn agyonnyomta a fuvarost.

Befe, eződtek a vágómarha kereskedői vizsgák a Kamarában

A két napig tartó vizsgán 106 egyén vizsgázott, szerdán 44 olyan jelölt került a bizottság elé, akik legnagyobb része debreceni, vagy legalább hajdúmegyei, bár ezek között is voltak szatmáriak is. A vizsga eredményét az egész országból a közlétiügyi miniszterhez terjesztik és a kijelölés lesz a „bizonyítvány”. Mivel most csak 500 egyént jelölnek ki, akik kiharadtak, később esetleg kijelölésre kerülhetnek.

— Az osztályorszájék tegnap hűzésán 20.000 pengőt nyertek: 91580, 1000 pengőt nyertek: 7724 12263 14381 22837 92942 500 pengőt nyertek: 7991 14655 52377 75460 84612 91042 300 pengőt nyertek: 4464 10892 20664 27069 32946 33684 41069 42903 45231 48769 49331 71451 72991 77985 80254 86774

— Debreceni zsebtolvajt háromnapig börtönre ítélték Nyiregyháza. A nyiregyházi pályaudvaron Molnár Gábor nagyváradi szüle ésü férfi, aki Debrecenben lakott abban az időben, a váróteremben mellette ülő asszony zsebéből ellopja pénztárcáját 40 pengő készpénzzel. Tetté észrevették és ruhájában meg is találták a pénzt. A nyiregyházi törvényszék most ítélkezett a zsebtolvaj felett és háromnapig börtönre ítélték.

— Befalazta elrejtett élelmiszerkészletét. A maglódi csendőrök házkutatást tartottak Zsilinszky Ferenc ecseri gazdánál és a padláson elrejtve, befalazva találtak három mázsa rozsot, két mázsa árpat, egy mázsa zabot, másfél mázsa finom és négy mázsa kenyérlisztet, 18 kiló kolbászt és 71 kiló sertézsírt. Az eljárás megindult.

— Kénsavval leöntötték egy gyár munkást. Ányos Ferenc 19 éves gyári munkásnak kedden éjszaka kellemetlen kalandja volt, hazafelé menet egy sőtét utcasarkon egy lesbenálló nő ugrott elő és kénsavval öntötte szemközti a munkást, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A merénylő nő valószínűleg féltékenységből követte el tettét.

— Kiss Anna tanítónő meghalt. Hosszas szenvedés után 27 éves korában meghalt Kiss Annuska róm. kat. taní öné. Halála széles körben nagy részvétet keltett. Gyászolják szülein kívül testvérei, sógorúje és unokáöcei. Az elhunytban Kiss László és Kiss Sándor róm. kat. lelkészek testvérüket gyászolják. A temetés időpontját gyászrovatunkban közöljük.

— Erdőőröket keresnek az igénybevett zsidó földbirtokokra. A hivatalos lap legújabb számában közli a földművelésügyi miniszter pályázatát, amelyben négy középiskolát és erdőgazdasági vagy erdőőri szakiskolát végzett egyéneket keres a zsidó tulajdonban volt erdőterületek teendőinek ellátására. Várken 180 pengő havi díjat, háborús különmunkaátalányt és eszládi pótléket kapnak az alkalmazásra kerülők. A pályázatok a földművelésügyi miniszterium I/A osztályához kell benyújtani 30 nap alatt.

— Nagyiúri élet csekkeléséből. Hoffmann Lajos 19 éves budapesti magántisztviselőt a budapesti büntetőtörvényszék 14 hónapig börtönre ítélte csekkelésért. Hoffmann egy bórnyagkereskedő alkalmazásában állott. Főnöke teljesen megbízta benne és rábízta a cég csekkönyvének kezelését. Viszálve a bizalommal körülbelül 7000 pengővel károsította meg munkaadóját. A pénzből nagyiúri életet élt barátjával. Pezsdős daridókat rendezett, majd erdélyi körutazást rendezett.

GYÁSZROVAT

Kiss Annuska tanítónő 27 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Baross-u. 26. Gebauer cég rendezi.

Für Kálmán nyug. MÁV főmozdonyvezető 69 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a 2/a ravatalozó teremből. Gyászolják: felesége, leánya, veje, kis unokája, testvérei, sógorai, sógornői és a rokonság. Lakás: Varga-u. 32. Gebauer cég rendezi.

Özv. Széke Ferenecné Hübner Maria 84 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 3/4 órakor lesz a 2/b ravatalozó teremből. Lakás: Eötvös-u. 22. Gebauer cég rendezi.

Hetei Hetty Károly ny. törvénytudós irodaigazgató 82-ik életévében elhunyt. Temetése szombaton délután 3/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Lakás: Gyászterület. Temetését Fehértői és Takács vállalata rendezi.

Tar András m. kir. csendőr 28-ik életévében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz Csorvára való szállítás után az ottani temetőben. Szállítását Fehértői és Takács vállalata rendezi.

Tarr Jolán 34 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető harmadik ravatalozójából. Lakás: Hegyi Mihály-utca. 16. Pusztai temetkezés.

Özveggy Övedei Andrásné Szabó Piroska 72 éves temetése csütörtökön három órakor lesz a köztemető református egyházi szertartással. Lakásunk: Csokonai-utca 5. Csurka temetkezés.

Szeifert Imre 31 éves temetése csütörtökön három órakor lesz a köztemető református szertartással. Lakásunk: Felsőjózsa. Csurka temetkezés.

Rizskásavásár

Háromszáz fűszere
Kérdezi kiáltva,
Miert nem mind érdemes
Rizskásavásárra?

Stuti.

Sorozatos besurranó lopások Debreczenben

A debreczeni rendőrségen sorozatos besurranó lopások miatt tették feljelentést a károsultak. A lopásokat többnyire nyitott lakásokba behatoló tolvajok követték el.

Vitéz Dalmy Józsefné Arany János-utca 1/b szám alatti lakos lakásáról ingeket, fehérneműt loptak el 100 pengőt meghaladó értékben. — Özv. Morza Károlyné olajütői lakos nyitott ajánál besurranó tolvaj börtalpu cipőket és élelmiszerjegyeket loptott. — Szabó Zsófia Simonffy-utca 25. szám alatti lakásáról egy zöldszínű kabátot, ruhaneműt és fehérneműt loptott a besurranó tolvaj közel 200 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást a besurranó tolvajok kézrekerítésére.

A közönség szava

Szüntessék meg
a posások gyakori
tevénytését

A „Debreczen” folyó hó 9-iki számában dr. Kelemen név alatt megjelent közleményre vonatkozólag legyen szabad megjegyezni, hogy mindenben igazat adok megjegyzésének s még csak annyit fűzök hozzá, hogy nemcsak a megjelölt utcasoporokban, de az egész város területén igen gyakran történik meg úgy a levélhordók, mint a pénzespostások felváltása.

Midőn a legmesszebbmenő elismeréssel kell nyilatkoznunk a minden dícséretet megérdemlő levélhordókról és pénzespostásokról, kik a gyakori levéltás dacára is sokszor emberfeletti erővel igyekeznek eleget tenni kötelességüknek, mégis

kérjük a postaigazgató-ágot, szüntesse be a posások gyakori felváltását, mert ez csak a közönség kárára és bosszúgára van és még több munkát jelent az amúgy is agyonterhelt posásoknak.

Tisztelettel: Kerekes Károlyné.

Időszerű kislexikon

Medjez el Bab. Az északafrikai hadijelentésekben gyakran szereplő Medjez el Bab kis város, Tunisztól 60 kilométerre nyugatra, a Medjerda-folyó partján terül el. Lakosainak száma 3500, ezek közül mintegy 600 európai. A Medjerda a környék egyetlen nagyobb folyója. Nyáron majdnem kiszárad, míg télen, az esős időszakban olykor rohanó folyamává változik. A város neve ezt jelenti: A folyó áljáró kapuja. Valószínűleg a rómaiaknak ugyanezen a helyen épült Membressa városát díszítette ez a kapu, amelynek ma már nincs nyoma sem. A városban hétívű hid húzódik a folyó fölött. A hidon át kiűnő műút vezet Tuniszba. Az 1. brit hadsereg azonban nem ezen az úton, hanem északnyugati irányban, a folyó és a tuniszi vasútvonal mentén vonult a 30 kilométerre fekvő Tebourba ellen.

SPORT

Március 31-én Kolozvárolt kezd meg a tavaszi szezon a DVSC

Az MLSz-ben tegnap megejtették az NB II. csapatok sorsolását. A Mátyás-csoport rajta március 31-én lesz, mivel ebben a csoportban kevesebb egyesület játszik. A többi csoportban már februárban megkezdik a bajnoki mérkőzéseket. A DVSC első mérkőzését a Kolozvári MÁV-val játssza Kolozvárolt, az utolsó pedig ugyancsak kolozvári csapattal, a K. Bástyával május 16-án. Azután kezdődnek az osztályozó mérkőzések. A részletes sorsolás a következő:
Március 21: Nagybányai SE—

Nagyvárad Törekvés, Marosvásárhelyi PMTE—Csabai AK, Kolozvári Bástya—Marosvásárhelyi SE, Kolozvári MÁV—Debreceni VSC, Marosvásárhelyi MÁV—Békéscsabai Törekvés.

Március 28: MSE—CsAK, Sz. MÁV—Bástya, B. Törekvés—MPMTE, DVSC—NSE, N. Törekvés—K. MÁV.

Április 4: CsAK—N. Törekvés, NSE—MSE, MPMTE—DVSC, K. Bástya—B. Törekvés, Kol. MÁV—Sz. MÁV.

Április 11: MSE—Kol. MÁV, CsAK—Bástya, NSE—MPMTE, DVSC—Sz. MÁV, N. Törekvés—B. Törekvés.

Április 18: MPMTE—N. Törekvés, Bástya—NSE, Kol. MÁV—CsAK, Sz. MÁV—MSE, B. Törekvés—DVSC.

Április 25: MSE—B. Törekvés, CsAK—Sz. MÁV, NSE—Kolozvári MÁV, MPMTE—Bástya, N. Törekvés—DVSC.

Május 2: Kol. MÁV—MPMTE, Sz. MÁV—NSE, B. Törekvés—CsAK, DVSC—MSE, N. Törekvés—Bástya.

Május 9: MSE—N. Törekvés, CsAK—DVSC, NSE—B. Törekvés, MPMTE—Sz. MÁV, Bástya—Kol. MÁV.

Május 16: MSE—MPMTE, N. Törekvés—Sz. MÁV, CsAK—NSE—DVSC—Bástya, B. Törekvés—Kol. MÁV.

„Felelőtlen dobálózás egyes játékosok nevével az a kombináltas, amj mostanában fővárosi lapokban megjelenik azzal, hogy az illető játékosokkal a DVSC tárgyal.” — mondotta munkatársunknak a DVSC egyik vezetőtagja. Alig van nap, hogy fel ne röpöppen egy-két név és hol Nagymarossal, hol Kiszelevvel, hol másokkal kapcsolatban hoznak hírt szerződésről tárgyalásokról. A valóság az, hogy Kiszelevvel decemberben volt egy éve, hogy utólagja tárgyalunk, Nagymaros néve pedig soha szóba sem került. Ezek a hírek épp annyira légből kapottak, mint az, hogy Sidlivel az Újpest tárgyal. Mi igyekeznünk a csapatot meg erősíteni azon a két-három poszton, ahol még szükségét érezzük, de olyan fiatal, tehetséges játékosokkal, akiknek a megszerzését egy vidéki egyesület anyagi helyzete megengedi és akik leköltöznek Debreczenbe, debrecenieké válnak és nem csak köl-

DEBRECZEN 1943. I. 14.

csönjátékosként a mérkőzésekre akarnak lerándulni... Ha így nem sikerül erősíteni, akkor a fiataljainkhoz nyulunk és ahogy Tisza, Szilágyi hamarosan erőssége lett a csapatnak, úgy megtaláljuk a megfelelő embert a többi posztra is, aki majd szívvel, lelkesedéssel pótolja a tudásban még fennálló különbséget, de akitől fejlődést várhatunk, nem visszaesést.

A labdarugó válogatottat hirtelen mérkőzésekre küldik vidékre, Elsősorban a kisebb városok jönnek számításba, de valószínűleg Debreczenbe is küldenek erős válogatott csapatot.

Aknavigyivel egyoldalt szerződésbontást kér a Szeged, mert nem akar lekötőzni Szegedre.

Zörgő, a DIMÁVAG csatára, akit a DVSC is meg akart szerzőni, elhagyta Diósgyőrt, és új egyesületet keres.

Értesítés

A m. kir. rendőrség debreceni kapitányságnak, mint a 77.685—1922. B. M. sz. rendelet szerinti mérgezési engedély ügyekben illetékes hatóságnak vezetője közhírré teszem, hogy a „Debreceni Vadásztársulat” Debrecen város határában bérelt vadászterületen és pedig: 1. Monostorerdőn, 2. Apafájaerdőn, 3. Szatán, 4. Nagycseri erdőszlak és környéke, 5. Somai erdőri lak és környéke, 6. Halápteleki erdőri lak és környéke, 7. Hármashegy erdőri lak és környéke, 8. Halápi erdőri lak és környéke, 9. Halápi erdőtiszi lak, 10. Kanálhegyi erdőtiszi lak, 11. Régi banki erdőri lak, 12. Mézeshegyi erdőri lak, 13. Felsőpaci erdőri lak, 14. Alsópaci erdőri lak, 15. Savósgúti erdőben 1943. január hó 15-től 1943. december hó 31-ig terjedő időre hártékony és ragadozó állatoknak mérgező (hosphoricum) által való pusztítására hatósági engedély megadását kéri. Erről a felsorolt területeken és azok szomszédságában lakó ősszes birtokosokat, mindenkit, akit az ügy érdek, valamint a mérgezési területtel határos községek elöljáróságát értesítem azzal, hogy a kérelemre nézve a közhírtételtől számított 8 nap alatt a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságánál nyilatkozhatnak. Kiss Sándor sk. m. kir. r.-főkaptányhelyettes, a kapitányság vezetője.

HIRDETÉMNY

Az 1942. évi december hó 28-án, 29-én, 30-án és 31-én a Baromvásártéren, a mázsaháznál és 1943. év január 4-én a Kadarcas csardánál végzett párosításból és törzskönyvelésből több megfelelő kanca kimaradt. A m. kir. Debreceni Állami Méntelep parancsnokság alkalmat kíván adni azon gazdák lovainak parosítására és törzskönyvelésére, akik azt a fent említett napokon nem okból elmulasztották. Emiatt fogva f. évi január 20-án és 21-én reggel 8 órától kezdve a Baromvásártéren a mázsaház mellett pótlólag párosítást és törzskönyvelést végez.

1943. évi január hó 20-án az A—K betűvel kezdődő veze ek nevé gazdák, január hó 21-én az L—Z betűvel kezdődő veze ek nevé gazdák vezessék elő párosítandó és törzskönyvelendő kancáikat.

A kancákkal együtt azok származását igazoló iratok (kartoték lap, a kanca anyjának azon fedeztetési jegye, amely fedeztetésből a kanca származott, az 1942. évi fedeztetési jegy, a várostól vásárolt kancáknak származási lapja) és a kanca idei csikója is elhozandó.

Gazdasági tanácsnok.

Debreceni tkarmányárak: Széna mázsája 7.90 pengő, búzaszalma 4.20 P, rozs és árpa szalma 4.60 P, csutka kévéje 40 fillér, csutka székérrel 40—45 pengő.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Írta: Hegyaljai Kiss Géza

(54) (Minden jog a szerzőé.)
Olyan éjlenzés csattan fel a pohárcsengéssel, hogy a könnye is kicsordul örömben a fehér asztal vendégeinek. A cigány csárdásra zendit pirosboros poharát felhajtván:

Jó bor, jó egészség,
Szép asszony feleség.
Szép asszonynak, jónak,
Jójárású lónak
Kár megörögedni!
Vachott Sándor már ott járja Csapó Máriával, Deák Ferenc Kossuthnéval, Kossuth Csajághy Laurával, akiről az ura harmadéval olyan szépen írta: Hová került el szép szemed világa?...

Holdas, tündöklő éjfélok,
szeptembervégi tündéri éjszakában indulnak vissza a fogatok Pest felé.

Kossuth a csillagokról magyaráz a feleségének. Az asszony boldogan hallgatja. Ennyit mond rá:

— Bennünket is vár három csillag odahaza, Lajosom. Három tündöklő gyermek: Ferkó, Vilma, Lajoska.

Elnyeli őket az éjszaka. Ahol eltér az út, búcsúzó kiáltások hallatszanak. Csapó Máriának, de talán a többieknek is, élete utolsó szempillantásáig világít az édes emlék... Milyen szép nap volt az, amikor szüretre voltak a Fáy Andrásék szőlőjében, Póton...

KOSSUTH LAJOS A KÖVETÜNK!

Hanem a tinnyei birtokot el

kell adni. Kossuth nem arra született, hogy a kertes fészkében visszavonulva, boldogan éljen. Pedig mennyire szerettek Tinnyén lakni.

Őket is szeretik Tinnyén. Mikor elköltöznek Tinnyéről, nagy búcsúünnepélyre gyűlnek össze a falusiak. Szeretik a földesurat. Kezet fog embereivel. Embernek nézi a jobbágyot. Annny jelét adta köztük annak, hogy mennyire a föld embere. És mennyire a nép embere!

Erellyét csapás nem törheti meg. 1845-ben emlékezetes beszédet mond Pestvármegye gyűlésén. S azzal a hirhadt adminisztrátori rendszert meg buktatja. A Kreishauptmannok uralmát állítja pellengérré. — Így merül bele fokról-fokra az 1847 június 5-i ellenzéki nyilatkozattal újjászervezett haladó párt küzdelmébe.

Maga Batthyány Lajos gróf veti latba minden befolyását, hogy Kossuthot Pest vármegye küldje a november 7-re összehívott országgyűlésre követévé. Menjen ő Pozsonyba!

A maradi párt mindent elkövet választása meghíúsítására. Apponyi minden követ megmozgat ellene. Pedig a kormány alig kap ellenjelöltet.

S az ellenzék győz vele.

Napról-napra többen csatlakoznak a Kossuth nevével viselő zászlóhoz. És Kossuthot 1847 október 18-án az ország első vármegyéje 2950 szavazattal 1315 ellen követévé választja.

Díszmagyarban, szürben, gu-bában, lóháton mennek az urak a választó sereg élén. A három Batthyány: Lajos, Kázmér, Ödön, Teleki Domokos, Ráday Gedeon, Beniczky Ödön, Podmaniczky Frigyes és még sokan. Aztán Batthyány Lajos meglengeti süvegét és felzeng a nótá:

Egy halálom, egy életem
Kossuth Lajos a követem!

Nemcsak Pesten határtalan a lelkesedés, hanem országszerte. Batthyány Lajos örömben melegen megöleli Kossuthot. Megölelnék százak és ezrek. Bács-Bodrog megyében is megválasztják követévé, Almáson. — A kapos ember Pest megye megbízását fogadja el.

AKIÉ AZ ORSZÁG...

Széchenyi ír. De mintha már nem Csarcentia lenne a múzsája. Nem is a hon szebbelékű hőlyeinek ajánlja könyvét. Honfítű helyet gyűlölet korma száll a papírra. A címe szürke. Politikai Programtörvények... Mintha egy politikus vallomása volnának ezek egy megnevvalóult cselekvési tervzettről.

Egyik helyen védi magát. Miért vállalt kormányhivatalt? Kegyelmes úrrá lépett elő. De mintha mások szemében ez hátralepést jelentene. A másfél-százoldalas könyv sok lapjáról kitűnik: mi fáj Széchenyinek? Kossuth fáj neki. Van olyan hely, ahol Napoleonnak látja az ellenzéki vezért. Így ír:

—... és egyúttal a lehető legóriásabb reformkérdésekkel is vajúdik, pedig — és aztán ez

adja meg az egésznek csipősségét — oly bizakodó kedéllyel, hogy ne mondjam „gyermeki éretlenséggel”, mihez képest (erősen hiszi, hogy) hozzá vonzó sympathia- és szeretetből majd minden kívánságát tüstént teljesíti a kormány, avagy azon ismeretes és felette bölcs thema szerint, mellyel — közbetevőleg legyen mondva — mai időben még a teljes hatalmú Napoleon sem merne kérkedni „nélkületek, sőt ellentek” a kormány és az ezt fentartó dynastia az ellenzék által majd le hagyja lábairul veretni magát.

Mit szól a támadásra Kossuth?

Rohannak hozzá, hogy válaszoljon. Kossuth legyint:

— Betyáros gorombaság. Epeömlés.

Rövid cikket vet papírra. — A cenzúra nem enged megjelenni. Kár. A dolgok mélyére lát. Ezt írja:

— Bizony szomorú dolog, hogy ilyen beteg a Gróf.

Beteges tünet már ez, másfélével Döbling előtt.

A Hetilap egy tízorosos hírbet végez a Széchenyi Programjával. Bejelenti, hogy megjelent. Luther szavával végzi: Der biedere Deutsche meint es besser als er's that. A derék német jobban gondolja, mint ahogy tetten.

A Programm egyébként Kossuthnak csak használ. Sokan olvassák. És annál többen kívánják, hogy Kossuth követ legyen.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A gyapúrendelei részletei

Megállapították az idei nyírású birka- és báránygyapjú árát.

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki az idei nyírású birka és báránygyapjú áráról, valamint a beszoigáltatott gyapjú többlet után fizetendő nyírású árkiegészítéséről, valamint a termelési jutalomról.

A gyapjú árakat a következőképpen állapította meg a rendelet: legfinomabb posztógyapjú ára, aszerint, hogy milyen a minőség, 5.27-4.21, a finom gyapjúé 4.27-3.60, a finom szövetgyapjúé 5.17-3.90, a középfinom szövetgyapjúé 4.70-3.53, a dúrva szövetgyapjúé 4.16-3.13, a finom fésűháló szövetgyapjúé 6.31-4.73, a középfinom fésűháló szövetgyapjúé 5.92-4.49, a dúrva fésűháló szövetgyapjúé 5.58-4.21, a finom fésűgyapjúé 6.84-5.19, a dúrva fésűgyapjúé 6.64-5.04, a keresztetett fésűgyapjúé 6.14-4.64, a cigája gyapjúé 5.90-4.60, a fehér rackagyapjúé 4.39-3.45, a színes rackagyapjúé 3.60-2.85

pengő között mozog nettó kilonként. A merinó báránygyapjú ára minőség szerint 2.82-4.65, a keresztetett báránygyapjú 3.45-4.43 a racks báránygyapjú 2.14-3.19 pengő kilonként.

A megállapított birka- és báránygyapjú árakon felül a Futura által átvett teljes gyapjúmennyiség után nyírású árkiegészítés illeti meg azokat: a juh-tartó gazdákat, akik birka-, vagy bárányállományukról a Futurának vagy a Futura igazolt bizományosának aug. 15-ig legalább ugyanannyi, vagy több birka-gyapjút, illetőleg október 15-ig legalább ugyanannyi, vagy több báránygyapjút szolgáltattak be, mint amennyi az illető vidékre és juhajtására meghatározott: átlagos nyírású alapján állományuknak megfelelt volna. A nyírású árkiegészítés a birka- és báránygyapjú egész beszoigáltatott birka- és báránygyapjú mennyiség után kilonként: 50, a

báránygyapjúnál kilonként 32 fillér.

A rendelet értelmében azoknak a juhtartó gazdáknak, akik aug. 15-ével bezárólag a Futurának, vagy igazolt bizományosának több birka- vagy báránygyapjút, illetőleg október 15-ével bezárólag több báránygyapjút adnak át, mint amennyit az 1941. — illetőleg az 1942 évi ugyanilyen időszakban a Futurának, vagy igazolt bizományosának illetőleg a vásárlásra jogosított gyárosnak, vagy kereskedőnek átadtak, a többléért a megállapított beváltási áron felül termelési jutalomra van igényük. A termelési jutalom a birka- és báránygyapjúval a beszoigáltatott gyapjútöbblet minden kilogrammján 2 a báránygyapjúnál 1 30 P A rendelet kimondja, hogy termelési jutalmat milyen esetekben kell fizetni.

Abra'ktakarmányigénylés fejtőstehenek részére

A Tejttermelők Országos Szövetsége azon fejtősteheneknek akik a termelt tejet közfogyasztásra értékesítik és abra'ktakarmányuk nincsen, korpát utal ki.

Felhívom ezért a tehéntartókat hogy igénylésüket a Közélelmezési Ügyosztály Gabonairódájában (Ferenc József út 28. sz. Dobozi átjáró földszint) az ott 10 fillérért kapható igénybejelentési lapon, legkésőbb január hó 31-ig adják be.

Az igénylőlap beadása alkalmával a fejtőstehenek létszáma marhalevéllel igazolandó. Ugyancsak jelentendő az is, hogy a tehéntartó kinek mennyi tejet szállít. Polgármester.

A nyu bőr ára

A közellátásügyi miniszter megállapította a belföldi eredetű nyu és házi nyers nyulbőr legmagasabb ipari árát, valamint a nyers nyulbőrök forgalmához alkalmas foglalkozó kereskedők részéről felszámítható legmagasabb bruttó hasznót. A rendelet értelmében a kereskedelmi szókások szerint minősített belföldi nyers mezel és házi nyulbőrök legmagasabb ipari átadási ára légszáraz állapotban a feldolgozó üzem telephelyére beszállítva a következők: tél nyers mezel nyulbőr darabonként 1.56, 6szí nyers

mezel nyulbőr, darabonként 0.90, nyári nyers mezel nyulbőr darabonként 0.53, szőcsárának minősülő nyers házi nyulbőr kilonként 10.80, túrnár árának minősülő nyers házi nyulbőr kilonként 7.40, nyírásra való nyers házi nyulbőr kilonként 6.10 P.

— ooOoo

HIRDETMÉNY. Értesitem az érdekelteket, hogy Debrecen sz. kir. város Eperkertjében tárolt 2 csomó 375 kevének nyulvántartott épület lebontásából kikerült ócskánád, valamint 1940-1941 év telén a Lovász-zugban kitermelt és a Gulyás-tanyán tárolt 600 kevének nyulvántartott nád szőcsár-árverésen az 1943 év január hó 14 napján, délelőtt 10 órakor, Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdészeti ügyosztályánál (város-háza, félemelet 14. szoba) eladásra kerül. A nád az eperkerti Szénáskertben, illetve a Gulyás-tanyán megtekinthető. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályon, (város-háza, félemelet 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt, —8-2 óráig megtekinthetők Gazdasági tanácsnok.

APRÓHIRDETESEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa-u 3. sz. T.: 28-72. 1766 2. 1.

HÁZASSÁG

FELESEGUL vennék olyan abszolút úriánnyt, aki utolsó tanfolyamom elvégzése anyagokkal is elősegítene. „Közhivatali tiszt” jellegre a kiadóhivatalba. 1623

ALKALMAZÁST nyér férfi

KOMENCIOS gazdasági cselekedet keresek azonban belépésre, kinek legálább 2 nagy fia van. Jelenkezni minden kedden 12-2-ig a kiadóhivatalban. 1951 vv

KERESKEDELMELI ügynőkségi irodamba felvezek szorgalmas utazót, vallás nem számít. Ajánlatokat „Bérléssel rendelkező előnyben” jellegre. 1671

URISZABÓSÁGBA ügyes kézimunkás felvétetik. Simonffy u. 42. Padiás. 1653

Lapkezesítők

kezdőket is. e.vesz a

DEBRECZEN kiadóhivatala

jelentkezés délutanonként 3 óráig.

FRANCOZSODI óva dékkel felvesz Adria Biztosító Személyes jelenkezést kérünk. 1653

PROFOTIU felvétetik. Golenczky, Sas u. 2. 1644

PERFEKT gyors- és gepno, lehetőleg kereskedelmi iskolát, vagy tanfolyamot végzett Gyakornokkal rendelkező, számadashoz értő férfi vagy nő, azonnal felvétetik. Ugyanott irodai munkában és számadásban jártas nyugalmazott, vasutas, polgári, vagy katonai irodatisztviselő azonnal felvétetik a Gazdasági Akadémia Számtartási Központjában. Gazdasági számadásokban gyakorlatlalt bírók előnyben részesülnek. — Jelenkezni: Gönczy u. 3. 1358

SÜTŐDÉBE erős kifutó fiú felvétetik. Vár u. 6. 1643

KÖNYVKOTÓ segédkeket azonnali belépésre keresünk városi nyomda Bőszörményi út 6. 1622

KIFUTÓT, vagy bolti-szolgát, azonnali felvezek. Kovács fűszerkereskedő, Szabó Kálmán u. 27. 1621

ALKALMAZÁST nyér nő

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt, magas fizetéssel alkalmaz műszaki vállalat azonnal „Jó kéz írás” jellegre. 1605

UTAZÁST kedvelő fiatal hölgyet díszmű és divat cikkek eladására felvezek. Ajánlatokat „Havi 300” jellegre. 1677

GYAKORLATTAL bíró ügyes kiszolgáló leányt felvezek. Mayer mérnök, Batthyány u. 5. 839

KISZOLGÁLÓNÓT felvesz bortüzet, Piac u. 55. szám. 1664

KIFUTÓLÁNYT felvezek. Simon laboratórium, Miklós u. 27. 841

KÖNYVELŐ gyorsíró s irodista, keresztény, „Kezdőfizetéssel” kimerítő ajánlatot adjon. 16229

RŐFŐS üzletbe ügyes tanulólánny: felvezek. Dégenfeld-tér 11. 1620

HÖLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt alkalmazunk. Horgonyi, — Szoboszlói út 4. szám. telefon 39-51. 846

ALKALMAZÁST keres nő

JÓ manikűröző kisasszonyt azonnal állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1641

KÜLFÖLDRŐL hazatért magyar nő ajánlkozik házvezetőnek — Cím a kiadóhivatalban. 1630

HÁZVEZETŐNŐNEK menne intelligens nő, helybe, vagy vidékre, s gazdaságba is. Magánosnál mindent egyedül véggez. Cím: a kiadóhivatalban. „Otthon” jellegre. 1631

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

MINDENEST jó bizonyítványos felvezek közeli falura. Singer, Nagyvárad u. 4. 827

BEJÁRÓ mindenest felvezek, Piac u. 64. szám keresztpület. 843

JÓL FÉLŐ mindenest noszu bizonyítványos felvezek. Arany János u. 18. második lakás. Jelenkezés délután 1-3 óráig és 5 óra után. 1668

MEGBIZHATÓ, bentlakó mindenest azonnali felvesz Román, Hunyadi u. 24. 1665

BENTLAKÓ mindenest felvesz, dr Nagy, Csapó u. 18., félemelet 3. 1661

MINDENES bejárónót felvezek. Jelenkezni 10 óráig délután 2-4 óráig Magoss György-tér 24. 1656

PARKETTHEZ érto bejárónót, egész napra felvétetik. Szipál fényképezés, Piac u. 44. 842

MEGBIZHATÓ bejárónót felvezek, Kosztolányi, Bethlen u. 52. 1651

BEJÁRÓ házartás hoz mindenest szobalány felvétetik. Jelenkezés délután 2-4 óráig Mikó bankigazgatónál. Piac u. 9. sz. 1600

BEJÁRÓNÓT ebéd-koszttal felvezek, Simonffy u. 11. földszint. 1645

MINDENES lányt keresek. Jelenkezzen Werbczy u. 14., első emelet egy délután négyig 1640

MINDENES bejárónót felvétetik, Hatvan u. 16. 1638

BENTLAKÓ, vagy bejárónót felvétetik. Dégenfeld-tér 3. emelet. 1637

BUDAPESTERE keresünk kéttagú családfőző mindenest, jól főzőnőt. Jelenkezni Vörösmarty u. 14. Jelenkezni lehet 2-4 között. Lehet zsidó nő is. Csak jó bizonyítvánnyal lehet jelenkezni. 1633

MINDENES, megbízható bejárónót azonnali felvezek Szent Anna u. 2. kávézó. Lázárné. 844

BEJÁRÓNÓT jó bizonyítványokkal felvezek kosztal. Sebester Szent Anna u. 35. 1625

AJÁNLAT

CSERÉPKÁLYHÁK átépítését hazai szén tüzelésre felelősséggel a legolcsóbban vállalja Laczko cserépkályha vállalat. Vár u. 6. telefon 22-37. 1675

Fényképező gépet (film-, vesz., e. ad., cseré) eladó. Vár u. 1. földsz. rőks foto Pápa. 1676

HASZNALT varrógépet vesz, elad, cserél ifj Léval, Kassa út 1. telef. 33-94. szám. 2. 28. 228

Antik

Zalog tárgyakért, dísztárgyakért, régi-új, bútorként, beteglátkocsikért, varrógépekért, rogepekért, stb. legálább tízet, in órákhozvetto, ref. páspóki palota. telefon 37-99.

SZAPPANNAK vao szirt szappanra becserel. Pál János szappanosmester. Kölcsei-u. 8. — 1737 1. 19

LETEKES vasznait díztos kézben dolgoztassa Varras, nimzés, monogramozza. felelősséggel. Favorit. Csapó-u. 24. 125 2. 5

ROZKATONANAK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészitem. Tegdes, Kálmán-tér 19. 1211 1. 22.

LENKÖPPI selyem köpplő csipkezetet anyagoká grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

HASZNALT bútorait modernre átcserelem. Alakítást, javítást olcsón vállalok. Kossuth 51. 2. 1505 3 16

HASZNALT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7. kisállomásnál. 1792 1. 3.

KERESLET Használt fényképezőgépet és állványt veszek. Berzéli fotostúdió, Ferenc József út 38. 146 2. 10

ARANYAT, ezüstöt, fogaranyat, legmagasabb árban veszek. Franki, Piac u. 73. 1709 3. 15.

TÖRT aranyat, ezüstöt, drágaköveket veszek, ék szerkesztést válllok — Pollák Endre, Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, magas árban veszek. Takács Sándorné Piac 66. 1617 4. 13.

GAZDASÁGOT átvennék, élő-holtat, harmadába, súlygaranciával. Ajánlatot „Nagy családú” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1647

MÉLY gyermekkoszt keresek megvételre. Cím: a kiadóhivatalba kérem leadni. 1619

ELELMISZER, ITAL URADALMI téli álló fajalma nagyban és kicsinyben, egész nap. Rákóczi u. 7. pince. 1475 1. 28

TÁRS

RŐFŐS, rövidárú és kész ruha kereskedő iparomhoz társat keresek, haszonrészesedétre vagy közreműködésre. Cím a kiadóhivatalban. 1673

KÖTÖTT, szövött, rövid, férfi, női fehéremű stb. iparomhoz komoly tökés társat keresek, szigorú diszkreció mellett. Ajánlatokat „nyilt üzlet” rendelkezéssel előnyben” jellegre. 1670

HANGSZEREK

BÉCSBEN képesített zongorahangoló lelkismeretes munkát végez. Ebstein Csokonai-u. 17. telefon: 38-41. 1. 19. 525

GRAMOFON lemezt, — használtat és töröttet vesz Földes Sándor cég, páspóki palota, kilonként 2 pengőért. 1606

ZONGORÁT, pianinót, hegedűt veszek, eladok s javítok hangolok, szájharmonika, mindenféle hangszer legolcsóbban kapható. Tanczerné, — Batthyány u 1 emeleten. 836

HEGEDŰ vonóval, testhez álló tokkal eladó. — Hatvan u. 6. házfélgelölénél. 840

RÁDIO

RÁDIÓT minden típusú javít, évi zedés gyakorlatlalt Szabó műszerész, Csapó u. 84. telefon: 32-54. sz. 1534 2. 25

RÁDIÓT, minden típusú javít, villanyt szerel. Fülöp Lajos, Csapó u. 35. 1580 4. 12

BŰTOR

NINCSEN fényes kirkatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u 71. udvarban, Brilline. 1652 3. 31.

CSODASZEP náiók, s ebédök kombinált szobák, konyhák, rekame hosszú zongora eladó. Kossuth u. 51. bútor rak tá. 1505 3. 16

EGY modern féháló új, ág, éjjeljesztrény szerkesztalok, matrac rugany nyal, paplan, dunyha húzat, edények, főzőedények, étkészlet, piaci sátor és mázsák eladók. Csillag u 54. negycik a. 824

SÖTÉT, modern féháló eladó. Bercsényi u. 42. 1640

EGY ebédő teljesen jó állapotban eladó. Bercsényi u. 75. 1632

AUTO, MOTOR KERÉKPÁR OPEL kadettet veszek. E-betű nélküli. Cím: a kiadóhivatalba „Opel” jellegre. 1618

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ ÜZLET berendezés, fűszer, kocsmá, vagy más célra alkalmas eladó. Simonffy u. 3. 809

NAGY vevőkörrel rendelkező fűszerüzlet árúval, berendezéssel, esetleg lakással átadó. Meszter u. 42. 1199

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISÉG

ÜZLETHELYISÉGET megosztva is főtéren. Kossuth s Csapó elején keresek. Berendezést át veszem. Apaffy u. 139. Schaff. Közvetítőt díjazok. 1064 2. 3

LAKÁSCSERE LAKÁSCSERE 3 szobás központi fűtéses, olcsóbb belvárosi lakásomat elcsérlésem 3-4 szobás, fűrdőszobás, olcsóbb villalakkással. Telefon: 37-93, délen fél-1-fél 2 este 8-10ig. 1614

LAKÁSTKERES SZOBA, konyhás lakást őrésen, vagy szép modern bútorral átvennék. Ajánlatokat „Magános hölgy” jellegre. 1660

HÁROM, vagy 4 szobás szép úrilakást keresek. május 1-1 beköltözésre. Vigkedv Mihály u. 38. 1650

BŰTOROZOTT SZOBA Bútorozott szoba kiadó, központi. — Érdeklődni lehet Hangya átjáró. Elek Anna kalapszálon. 1628

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 75. lépcső, I. em. 831

CSINOSAN bútorozott szoba, fűrdőszoba használatlalt kiadó. Hatvan u. 61. I. em. 5. 1672

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fűrdőszobával kiadó. Rákosi Jenő u. 5. földszint 3. 1667

BŰTOROZOTT kisebb szerű szoba kiadó. Verő László, Ferenc József út 58. sz. II. emelet 29 ajtó. 1648

SZÉPEN bútorozott különbejárattal udvari szoba kiadó Werbőczy u 14. első emelt egy. 1639

BŰTOROZOTT kis szoba, egy személyre kiadó. Vár u. 2. III. 3. 1634

BŰTOROZOTT szoba kiadó. Vár u. 2. III. 2. 1626

VEGYES GRAFOLOGUSNÓ minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi u. 43. 1548

INGÓSÁG ELADÁS KORCSOLYA 5 pengő-től. Törött gramofon lemezt 2 pengőért veszek. Biró, Hunyadi u. 22. 1155 3. 20.

FOGORVOSI berendezés, olajnyomású szék, villanyfűrgép stb eladó. Major, Feterfia u. 20. 1678

CSERÉPKÁLYHÁK olcsón eladók. Vár u. 6. 1674

PERZSA bunda, hibátlan eladó. Zongorát, s perzsaszőnyeget keresünk. Fejlivágosítás a parkas cukrászdában. Hatvan u. 2. 1663

EGY nasznait asztalsparhelt: eladó. Vár u. 8. hátul az udvarban, balra harmadik ajtó. 1659

GAZKÁLYHA, porcszivógép, kályha, hamutálca eladó. Rothermere u. 45 hátulsó lakás. — Megtekinthető 3-4. 1652

NAGY láda eladó. Nyomató u. 2. sz. 1642

ASZTALI sparhelt, kályha, kézbörönd, komit, szekrény eladók. Grószné, Csapó u. 19. 1635

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE 15-16 HOLD kététerföldet keresek megvételre, tanyával, vagy tanyanélküli a szoboszlói, debreceni, vagy kabai tanyában. Ajánlatokat „Készpénz” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 1903 vv

TANYÁSFÖLDET 30 ezer pengőig megvételre keresek. Cím: Szepességi u. 51. 1552

HÁZAT vennék belterületen közel a villamoshoz. Ajánlatok ármegjelöléssel „Vidéki” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1646

ELADÓ HÁZ HÁZ sürgősen eladó. 513 négyzetű, teher van, Lónyai u. 26. 835

GÓLYA u. 15. sz. ház sürgősen eladó. 1666

ELADÓ ház, családi ok miatt sürgősen, olcsón. Cím a kiadóhivatalban. 1657

ELADÓ HÁZHELY HÁZTARTÁSI helyen. Posta utcában két házhely eladó. Megtekinthető Széchenyi u. 84. 1660

ELADÓ ALLATOR ELADÓ 2 darab 80-90 kilós sertés, tovább tartásra, Honvéd u. 41. 838

Szerkesztésért felelős: **PALFI JOZSEF**
Kiadásért felelős: **(F) SZIGETHY GYULA** igazgató

Kiadja az nyomja: **NSZÁNTALI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Feladás nyomozóvezető: **SZIGETHY KÁROLY**